

कला अकादमीचें लोकार्पण
8 डिसेंबराक: गावडे >>7

लोकभाशेंत लोकांचो आवाज

भांगारभूंय

>>8
आयज भारत-झिम्बाब्वे मॅच

तित्कार

स्वतंत्र भारताचे पयले मतदार श्याम नेगी अंतरले
नवी दिल्ली: स्वतंत्र भारताचे पयले मतदार श्याम नेगी (106) संवसाराक अंतरले. ते हिमाचल प्रदेशांतल्या कल्या गांवचे रहिवासी आशिल्ले. तांणी जिणेंत 33 खेपे मतदान केलां.

8 नोव्हेंबराक महिला अग्निवीरांची भरती
नवी दिल्ली: सैन्य दळांत महिला अग्निवीरांची भरती सुरु जाल्या. 8 नोव्हेंबराक हरियाणांतल्या अंबाला हांगां पयलो भरती मेळावो आयोजीत केला.

दावखुल

महेश दिवेकार
सचिन मेळटलो? कुल्ल्यो, विस्वण खातना दिसल्यार तितलेंच आमचें हॉटेल लोकप्रीय जातलें

वेंचणुकांच्या कामांतल्यान प्राथमीक शिक्षकांक वगळटले

सरकाराचो निर्णय; जिल्होधिकाऱ्यांनी मागयली बीएलओंची वळेरी

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

पणजी: प्राथमीक शाळांतल्या शिक्षकांक वेंचणुकांच्या कामांतल्यान वगळून विद्यार्थ्यांक दर्जेदार शिक्षण दिवपा विशींच्या हालचालींक सरकारान वेग दिला. ताचोच भाग म्हूण जिल्होधिकाऱ्यांनी वेंचणुकेच्या कामा पसून नेमणूक जावपी शिक्षकांची वळेरी मागयल्या. तांचे सुवातेर हेर कर्मचाऱ्यांची नेमणूक करपाचीय तयारी सुरु केल्या, अशी म्हायती सरकारी सुत्रां कडल्यान मेळ्ळ्या.

विद्यार्थ्यांची पटसंख्या उणी आशिल्ल्या शाळांचे हेर शाळांनी विलीनीकरण करपा विशीं सरकारान शिक्षक, पालकां कडेन चर्चा सुरु केले उपरांत ह्या विशया वयल्यान राज्यभरांत खवडळ पडिल्लो. खाजगी शाळां खातीर सरकारी प्राथमीक शाळां बंद करपाचो डाव सरकारान आंखिल्ल्याचो आरोप करीत विरोधी

शिक्षण खात्या कडल्यान जिल्होधिकाऱ्यांक प्रस्ताव

कांय म्हयन्यां पयलीं एके कार्यावळींत उलयतना मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत हांणी प्राथमीक शिक्षकांक वेंचणुकांचें काम दिवचे नात, अशें स्पश्ट केल्ले. ते विशींचो प्रस्ताव शिक्षण खात्यान बेगोबेग जिल्होधिकाऱ्यांक धाडचो अशें निर्देश तांणी दिल्लें. शिक्षण खात्यान तीन म्हयन्यां पयलीं तसो प्रस्ताव दोनूय जिल्होधिकाऱ्यांक धाडला. अशी म्हायती शिक्षण संचालक शैलेश झिंगडे हांणी दिली.

पक्षांनीय सरकाराचेर टिका केल्ली. विलीनीकरणाच्या नांवा खाला प्राथमीक शाळां बंद करच्यो न्हय, अशी मागणी करीत कांय वाठारांतल्या पालकांनी हे विशींचे निवेदन शिक्षण खात्याक सादर केल्ले.

हो विशय घुमसत आसतनाच भोवतेक शाळांतल्या शिक्षकांचो वापर

सरकारा वेंचणुकांच्या कामां करतात. ह्या कामांत तांचे आठ ते णव म्हयने वतात. फक्त दोन ते तीन महिनेच हे शिक्षक शाळेंत वचून विद्यादानाचें काम करतात. ताका लागून प्राथमीक शाळांतल्या शिक्षणाचो दर्जो घसरत चल्ला. ते भायर ह्या कारणांक लागून जायते पालक आपल्या भुरग्यांक

सरकारी शाळांतल्यान काडून खाजगी शाळांनी घालतात, अशी प्रतिक्रिया ग्रामीण वाठारांतल्या पालकांनी मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत हांचे कडेन उलोवन दाखयिल्ली. ताका लागुनूच मुख्यमंत्र्यान हाचे मुखार प्राथमीक शाळांतल्या शिक्षकांची नेमणूक बीएलओ म्हूण करपाची न्हय, तशेंच तांचे वरवीं विद्यार्थ्यांक दर्जेदार शिक्षण दिवन सर्वांगी उदरगत करपाचो निश्चय केला. हे फाटभुंयेर मुख्यमंत्र्यान दोनूय जिल्होधिकाऱ्यांक वेंचणुकां खातीर बीएलओ म्हूण नेमणूक जावपी शिक्षकांची वळेरी तयार करपाचे निर्देश दिल्यात, अशें सुत्रांनी सांगलें.

केंद्राच्या नव्या शिक्षणीक धोरणाची जून 2023 पसून गोंयांत अंमलबजावणी जातली. पयलीं प्राथमीक पांवड्यार हें धोरण राबयतलें. धोरण पयल्या टप्प्यांतूच येसस्वी जावचें, हे खातीर प्राथमीक शिक्षणांतल्यो सगल्यो समस्या आनी प्रस्नांचेर कायमचो उपाय काडपाचे आदेश मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत हांणी शिक्षणमंत्री ह्या नात्यान शिक्षण खात्याक दिल्यात, अशें एका ज्येश्ठ अधिकाऱ्यान सांगलें.

पणजे रथयात्रेक येवकार दितना मंत्री गोविंद गावडे, विश्वजीत राणे, दिव्या राणे, जेनिफर मोंसेरात, राजेश फळदेसाय, रुडॉल्फ फर्नांडीस, जिल्हो पंचायत अध्यक्ष सिद्देश नायक आनी हेर मानेस्त.

कांदे, बटाट्यां सयत पालेभाजयांचे दर वाडटले

महाराष्ट्रांत तडवो पावस लांबिल्ल्यान पिकांचें लुकसाण

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

पणजी : महाराष्ट्रांत लांबिल्ल्या तडव्या पावसाक लागून फुडल्या कांय दिसांनी गोंयांत कांदांचे दर प्रती कील शंबर रुपया वयर पावपाची शक्यताय आसा. कांदा सयत बटाट तशेंच पालेभाजयांच्या दरांतूय वाड जावपाची शक्यताय आसा. फलोत्पादन म्हामंडळाचे वेवस्थापकीय संचालक चंद्रहास देसाय हांणी शेनवारा आमच्या प्रतिनिधी कडेन उलयतना हे विशीं संकेत दिल्यात.

फलोत्पादनाचे सध्याचे दर

भाजी दर (प्रति कील रुपयांत)	
■ कांदो 38	■ वांयगी 25
■ बटाट 36	■ शिमला मिरसांग 38
■ तमाट 24	■ वाल 85
■ भेंडी 34	■ कारली 48
■ कोबी 35	■ बिन्स 52

गोंयाक भोवतेक शेजारच्या महाराष्ट्रांतल्या नशिकांतल्यान

कांदांची पुरवण जाता. पूण मॉन्सून हंगाम सोंपले उपरांतूय महाराष्ट्रांत तडव्या पावसाचो नेट कायम उरला. ताका लागून कांदांचें पीक पेड्डे जाला. मॉन्सून सोंपले उपरांत थंयच्या शेतकारांनी परतून एकदा कांदाची लागवड केल्ली. पूण लागवडी खातीर कळव जाल्ल्यान नवो कांदो बाजारांत येवप शक्य ना. ताका लागून फुडले दोन म्हयने नाशिकांतल्यान सांठयिल्ल्या कांदांचीच निर्गत करची पडटली. ताका लागून म्हाल उणो आनी मागणी चड अशी स्थिती निर्माण जातली.

आयुक्त, कामगार आनी रोजगार हाची कचेरी

क्षेत्रीय रोजगार विनीमय, मॉडल कॅरियर सेंटर, पणजी, गोंय

MEGA JOB FAIR

8 नोव्हेंबर 2022

"प्रतिभांक संदीच्या लागसार हाडप"

4000+ नोकऱ्यांची संद । 120+ कंपन्यो

➤ व्यापक क्षेत्रांनी रिती पदां उपलब्ध आसात, आयटी, फार्मसुटीकल, पर्यटन आनी हॉस्पिटलिटी, लॉजिस्टीक, ऑटोमोबायल, भलायकी सेवा, बँकिंग आनी वित्त, इन्शुरन्स, मॅन्युफॅक्चुरींग, सेल्स, मार्केटींग, विमान उद्देग आनी क्रीडा लायनर्स

➤ एका पांख्या खाला चडांत चड रोजगार संदीचो साक्षिदार

डॉ. प्रमोद सावंत

भोवमानादीक गोंयचे मुख्यमंत्री

स्कॅन क्युआर आनी रजिस्टर
www.goajobfair.in

वेळ: सकाळीं 9.00 सावन सांजेचीं 5.00
थळ: डॉ. श्याम प्रसाद मुखर्जी इन्डोर स्टेडियम ताळगांव गोंय

आनी खुप किंदे..

आदर आहें

एकदाच गुंतवणूक करा,

जीवन संरक्षणासह खात्रीशीर परिपक्वतेचा आनंद घ्या

एकल प्रीमियम योजना

तुमच्या कुटुंबाची सुरक्षा आणि भरभराट यांच्या दिशेने एक पाऊल टाका

पॉलिसीची मुदत निवडण्याचा पर्याय (10 वर्ष/15 वर्ष)

प्रत्येक हजाराला ₹75/- पर्यंत खात्रीशीर भर*

हमी रक्कम निवडण्याचा पर्याय (टॅब्युलर प्रीमियमच्या 1.25 पट किंवा 10 पट)

*निवडलेला पर्याय, पॉलिसीची मुदत आणि मूळ हमी रक्कम यांनुसार खात्रीशीर भर वेगळी असेल.

एलआयसी मोबाईल ॲप 'LIC Customer' डाउनलोड करा

थेट घा: licindia.in

कॉल सेंटर सेवा (022) 6827 6827

अधिक माहितीसाठी एजंटशी/जवळच्या एलआयसीच्या शाखेशी संपर्क साधा/www.licindia.in येथे थेट घा किंवा तुमच्या शहराचे नाव 56767474 ह्या क्रमांकावर एसएमएस करा.

आम्हाला फॉलो करा: LIC India Forever | IRDAI Regn No.: 512

भारतीय जीवन महामंडळ

भारतीय जीवन बीमा निगम
LIFE INSURANCE CORPORATION OF INDIA

प्रत्येक क्षणी तुमच्या सोबत

धामक फोन कॉलस आणि बनावट/फसव्या ऑफर्सपासून सावध रहा. आयआरडीएअय कोणत्याही पॉलिसीची विक्री, बोनस घोषित करणे किंवा प्रिमियमसची गुंतवणूक करणे यासारख्या कामकाजात सहभागी होत नाही. अशा प्रकारचे कॉलस स्वीकारल्यान्या जनतेस पोलीसात तक्रार करण्याची विनंती करण्यात येत आहे. कृपया विक्रीचा व्यवहार पूर्ण करण्यापुर्वी अधिक माहितीसाठी तसेच जोखमीचे धकक, नियम व अटी यासंबंधीच्या माहितीसाठी, विक्री माहितीपुस्तिका काळजीपूर्वक वाचा.

LIC / P1 / 2022 - 23 / 14 / Mar

रावणांक मारपाक दिग्वीजय रामराज्य यात्रा

महर्षी शतानंद स्वामीजी: म्हापश्यां रथयात्रेक मुख्यमंत्र्यां वरवीं उर्बेभरीत येवकार

म्हापश्यां बोडगेश्वर देवळाच्या प्राकारांत दिग्वीजय रामराज्य रथयात्रेच्या येवकार सुवाळ्यांत उलयतना महर्षी शतानंद स्वामीजी. कुशीक मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत आनी हेर.

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

म्हापशें: श्रीरामाच्या पावलाचेर पावल दवरून रावणांक काबार करचे खातीर ही रामराज्य दिग्वीजय रथयात्रा आसा. ती सादी यात्रा न्य. अजून कितलेशेच रावण सीतामायेचें अपहरण लक्ष्मि जिहादच्या रुपान करपाक डाव धरून बसल्यात. श्रीरामाची राजनिती धर्मा वांगडाच

संस्कृतीची राखण करप, भारताक परतून एकदां बळिश्ट करून विश्वगुरू करप आनी हिंदू राष्ट्र करपाचें आमचें ध्येय आसा, अशें हे यात्रेचें फुडारपण करपी परमपूज्य शतानंद महर्षी हांणी सांगलें. म्हापशेंशारांत बोडगेश्वर देवळाच्या प्राकारांत रामराज्य दिग्वीजय रथयात्रा पावताच मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत आनी हेरांनी हे यात्रेक येवकार दिलो.

मुख्यमंत्र्यान श्रीराम मुर्तीचें दर्शन घेतलें आनी फळांची भेट ओंपली. ह्या वेळार आयोजीत केल्ले कार्यावळींत शतानंद स्वामी आश्विनचन दिताले. ह्या वेळार उपसभापती ज्योशुआ डिसोझा, मंत्री निळकंठ हळर्णकार, नगराध्यक्ष शुभांगी वायंगणकार, आमदार मायकल लोबो, डिलायला लोबो, केदार नायक, उपनगराध्यक्ष चंद्रशेखर आनी समितीचे पदाधिकारी,

रामराज्य हाडपाचो संकल्प करुंया: मुख्यमंत्री

रामराज्या दिग्वीजय रथयात्रेक देशांत विरोध जावप हें आमचें दुर्दैव. 2014 सावन आमच्या देशांत रामराज्याची मूर्तमेढ रोयल्या. रामराज्य म्हणल्यार खंयच्याच धर्माचेर अन्याय करचो न्हय. हे खातीर प्रधानमंत्र्यान सबका साथ सबका विकास हें ध्येय मुखार दवरून प्रशासन चलयलें. पूण देशाची राखण करपाची जापसालदारकी ते विसरूंक नात. प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी हांचीं पावलां रामराज्याचे दिशेन पडटात. देशाक विश्वगुरू करपाचे यत्न चालू आसात. देशांत रामराज्य हाडपाचो संकल्प आनी ते नदरेन पावलां मारपाक आमी वावरुंया, असो उलो मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत हांणी मारलो.

नगरसेवक, रामराज्य दिग्वीडय समितीचे उत्तर गोंय अध्यक्ष संजय वालावलकार, हेर पदाधिकारी तशेंच भावीक हाजीर आशिल्ले. भारताचें नांव इंडिया न्हय, जाल्यार भारतूच. नांव बदललें उपरांत फुडारूय बदलतलो. शिक्षणांत रामायणांतल्या कथांचो आस्पाव आसचो. महंमद घोझी, गझनी, बाब हांच्या सारकिल्ल्या आक्रमणां परस राण प्रताप, शिवाजी महाराज, सुभाषचंद्र बोस, हांच्या सारकिल्या विरांची शौर्यागाथा भुरग्यांक शिकयात. इतिहासांत ए सी. बी सी बदला अ क, ब क हांचो आस्पाव आसचो. ताका लागून लोकांनी वर्साचो इतिहास उजवाडांत येतलो,

अशें शतानंद स्वामी हांणी सांगलें. उपसभापती डिसोझा हांणी सांगलें, देशांत राम मंदीर जावचें, हे लोकांचें सपन आयज पुराय जाता. म्हापश्यां रामराज्य दिग्वीजय रथयात्रां येवप, हो खीण म्हापशेंकारां खातीर अभिमान दिसपा सारकोच आसा. विश्व हिंदी परिशदेचे मोहन आमशेंकार हांणी रथयात्रेचो नियाळ घेतलो. समितीचे अध्यक्ष संजय वालावलकार हांणी येवकार दिलो तशेंच सतानंद महर्षी हांची वळख करून दिली. वरेंसर हांणी सुत्रसंचालन केलें जाल्यार विलास पिळगकार हांणी उपकार मानले.

सांखळे आयज रंगभुमी दीस

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

केरी- सत्तरी: सम्राट क्लब सांखळी वतीन आयतारा 6 नोव्हेंबराक सांजेच्या 5.30 वरांचेर श्री देवी सप्तशती भुमिका मंदीर बाजार सांखळे रंगभुमी दीस मनयतले.

हे कार्यावळीक मुखेल सोयरे म्हूण कलाकार शिवानंद खेडेकार, मानाचे सोयरे म्हूण नाट्य कलाकार नरेश कडकडे, विशेष निर्मत्रीत म्हूण सम्राट क्लब इंटरनॅशनल राज्य- 1 चे आदले अध्यक्ष तशेंच पर्यटन मंडळाचे उपसरवेवस्थापक दीपक नावेंकार, क्लबाची अध्यक्ष मोनाली अमोल बेतकीकार, सचीव

सुजय कोल्हापूरकार, भांडारी कुष्ठा साताडेंकार, प्रकल्प अधिकारी शुभदा सावयकार हाजीर रावतले. हे कार्यावळींत नाट्य कलाकार अरूण केशव नायक, वेशभूशा कलाकार कृष्णनाथ महाले, कलाकार पल्लवी डांगी हांचो सत्कार करतले. अवधूत वामन मराठे आनी आशिष नायक हे नांदी सादर करतले. तांकां तबल्याचेर गजानन नावेंकार जाल्यार पेटीयेचेर शशिकांत नावेंकार साथसंगत करतले. ह्या वेळार मिलिंद बर्वे, विष्णू गांस आनी विष्णू नाटेकार हे कलाकार आपली कला सादर करतले.

युतिका सतरकार हिचो फाल्यां भोवमान

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

सावयवेंरें: युतिका सतरकार हांणी राष्ट्रीय खेळा सतीत मल्लखांब खेळांत काश्यां पदक मेळयिल्ले खातीर तिचो भोवमान सुवाळो आयोजीत केला. हो सुवाळो आयतारा 6 नोव्हेंबराक सांजेच्या 4 वरांचेर केरीच्या पंचायत सभाघरांत जातलो.

ह्या सुवाळ्याक मुखेल सोयरे म्हूण म्हायती अधिकार आयुक्त अॅड. विश्वास सतरकार, विशेष सोयरे म्हूण केरीची सरपंच तृप्ती नायक, गोंय मल्लखांब संघटनेचे सचीव देवदत्त केरकार हाजीर रावतले, अशें कार्याध्यक्ष रोहिदास आनी रवींद्र हांणी कळयलां.

चोर्ला घांटांत गवो खाता प्लास्टीक बाटली, पर्यावरण मोगींक हुस्को

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

म्हापशें: प्लास्टीक कोयर ही संवसारभरांत समस्या जावपाक लागल्या. हें खबर आसून लेगीत कांय जाण व्हड प्रमाणांत प्लास्टीक कोयर उक्ताडार आनी मेळत थंय उडयतात. मजा आनी पर्यटनाच्या नांवान हो कोयर दोंगरांनी आनी माळरानार लेगीत पावला. हो कोयर आतां रानवटी जनावरां खातीर घातक थारपाक लागला. चोर्ला घांटांत गवो उदकाची प्लास्टीक बाटली खातनाचो फोटो पर्यावरण मोगी रमेश झर्मेकार हांणी काडला. आतां जनावरां लेगीत प्लास्टीकाचे भकीक पडिल्ल्याचें हें दृश्य अशेंच म्हणचें पडटलें.

चोर्ला घांटांत रस्त्याचे कुशीक उडयिल्ली प्लास्टीक बाटली खावपी गव्याचो पर्यावरण मोगी रमेश झर्मेकार हांणी काडिल्लो फोटो.

गवो हो गोंयचो राज्य प्राणी. तरी लेगीत गोंयांतल्या साबार वाठारांनी ह्या प्राण्याचेर अत्याचार चालूच आसात. खूबशा वाठारांनी गव्याची कास करतात. चोर्ला घांटांत गोंयची शीम जांबळी कडे ते कर्नाटकाची शीम चोरसेम- चोर्ला तशेंच जांबोटी मेरेन सदां गव्यांच्या हिडांचें सकाळ सांज वाहन चालकांक दर्शन घडटा. ह्याच चोर्ला घांटा पट्ट्यांत रस्त्या कुशीक पडिल्ली उदकाची प्लास्टीक बाटली गवो खातालो. रस्त्या कुशीक वा रानांत उडयिल्ली हो कोयर रानवटी जनावरां खातीर लेगीत घातक आशिल्ल्याचें हाचे वयल्यान स्पश्ट जालां. गव्यान प्लास्टीक बाटली खावप हो प्रकार भिरांकूळ आसा. रानवटी

जनावरां खातीर हो कोयर घातकूच आसा. शार आनी गांवगिऱ्या वाठारांत गरवां आनी सुणीं कोयर खातना दिसतात. आतां जाल्यार रानवटी जनावरां लेगीत ह्या कोयराचे भकीक पडटना दिसतात. पर्यावरणाचे नदरेन वेळारूच सरकार आनी लोकांनी आपली जापसालदारकी दाखोवपाचो हो वेळ, अशें मत पर्यावरण मोगींनी उक्तायलां. हालींच मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत हांकां चोर्ला घांटांतल्यान वतना रस्त्याचे कुशीक उडयिल्लो कोयर दिश्टी पडिल्लो. अशे तरेन रस्त्याचे कुशीक कोयर उडोवचो न्हय आनी पर्यावरणाचो सांबाळ करचो, असो सल्लो तांणी लोकांक दिल्लो.

कुट्टी-खांडेपारा अपघातांत दुचाकी चालकाक मरण

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

फोंडें: कुट्टी-खांडेपारा राष्ट्रीय म्हामार्गार धांवत्या खडी ट्रक खाला चिड्डून अशोक नायक (47, गांवठण-खांडेपार) ह्या दुचाकी चालकाक जाग्यारूच मरण आयलें. ह्या अपघात प्रकरणांत ट्रक चालक फाजील अहमद फराश (43, कर्नाटक) हाका पुलिसांनी अटक केल्या.

अपघाताक कारण थारिल्लो ट्रक (वयल्या कोनशाक मरण आयिल्लो अशोक नायक.

येवपी ट्रक ताचे वयल्यान गेल्ल्यान ताका जाग्यारूच मरण आयलें. अपघाताची म्हायती मेळ्ळे उपरांत फोंडें पुलिसांनी घडणूक सुवातेर धांव घेतली. अपघाताक लागून कांय वेळ फोंडें ते बेळगांव

मार्गा वयली येरादारी ठप्प जाली. अपघातांत मरण आयिल्ल्या अशोक नायक हाका 5 आनी 3 वर्सांची दोन भुरगीं आसात. पुलिसांनी अपघाताचो पंचनामो केला.

थिये बांयंत बायलेची कूड सांपडली

■ घातपाताचो दुबाव; पुलिसेंत असेमीक मरणाची नोंद

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

म्हापशें: धानवा थिये एके बांयंत 30 ते 35 वर्सां पिरायेचे बायलेची कुशिल्ले स्थितींत कूड सांपडली. ते बायलेचे कमयक फातर बांदिल्लो आशिल्लो. कूड पुराय कुशिल्ल्यान पोस्टमार्टम अहवालांत मरणाचें कारण स्पश्ट जावंक ना. हाका लागून कोलवाळ पुलिसेन असेमीक मरण म्हूण ह्या प्रकरणाची नोंद केल्या.

बांयंतल्यान घाण मारताली ताका लागून ती कूड लोकांक दिसली. हे विशींची खबर मेळटाच कोलवाळ पुलिस आनी म्हापशें उजो पालोवपी दळाच्या जवानांनी घडणुकेचे सुवातेचेर धांव मारली. दळाच्या जवानांनी कूड भायर काडली. हो घातपाताचो प्रकार आशिल्ल्याचें प्रथनदर्शी दिसतालें.

कुडीची वळख पटले उपरांतूच प्रकाराचेर उजवाड
कोलवाळ पुलिसांनी राज्यांतल्या सगळ्या पुलीस स्टेशनांत बेपत्ता महिला आनी चल्यांची नोंदणी तपासपाक सुरवात केल्या. पूण राज्यांत 30 ते 35 पिराये मदली बायल वा चली बेपत्ता जाल्याची नोंद सांपडूंक ना. ताका लागून ते कुडीची वळख पटोवप शक्य जावंक ना.

पुलिसांनी पंचनामो करून कूड पोस्टमार्टमा खातीर गोमंकौत धाडून दिली. शेनवारा सकाळीं हे कुडीचो पोस्टमार्टम जालो. कुडीचो व्हिसेरा सांबाळून दवरला. तो वैजकी चांचणी खातीर प्रयोग शाळेंत धाडटले.

जीटीडीसीचे पे पार्किगेक बागांत विरोध

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

म्हापशें: बागा बसस्टॅण्डाचेर गोंय पर्यटन उदरगत म्हामंडळा वतीन अचकी पे पार्कींग शुल्क घेवपाक सुरवात केल्या. ह्या प्रकाराक थळाव्या लोकांनी हरकत घेवन खर विरोध केलो. अखेल आमदार मायकल लोबो हांणी हस्तक्षेप करून हो वाद तात्पुरतो सोंपयलो. शेनवारा सांजे वेळार हो प्रकार घडलो. बागा दर्यादेगे वयल्या ह्या पोरण्या बस स्टॅण्डाचेर पार्क केल्ल्या वाहनां कडल्यान जीटीडीसीच्या कर्मचाऱ्यांनी पे पार्कींग शुल्क घेवपाक सुरवात केली. प्रत्यक्षांत हो बसस्टॅण्ड आनी रस्तो गोंय पर्यटन उदरगत विकास म्हामंडळाच्या कार्यक्षेत्रांत येना. ही सुवात कदंबा म्हामंडळ आनी भौशीक बांदकाम खात्याच्या रस्तो विभागाच्या कार्यक्षेत्रांत येता. तरी

पे पार्कींगच्या नांवा खाला लूट: थळाव्यांचो आरोप
पे पार्कींग शुल्क घेतात ती सुवात म्हणल्यार आदलो बसस्टॅण्ड. हो बसस्टॅण्ड पे पार्कींगसुवात म्हूण आरक्षीत केल्लो ना. ह्या बसस्टॅण्डाचे कुशिकूच जीटीडीसीचो पार्कींग तळ आसा. थंय पे पार्कींग सुरू आसा. बसस्टॅण्डाच्या रस्त्याचेर बॅरिकेट घातल्या. थळाव्या लोकांक सोडून हेर वाहनचालकां कडल्यान बेकायदो पे पार्कींग वसूल करतात. थळावी पंचायत वा हेर संबंदीत खातें सोडून थंय पे पार्कींगच्या नांवा खाला लूट चल्या, असो थळाव्या लोकांनी आरोप केला.

लेगीत थंय बेकायदो पे पार्कींग सुरू आसा. थंय अचकीत जीटीडीसीन पे पार्कींगच्या नांवा खाला पयशे खावपाचो यत्न केलो. हाका दुचाकी चालक आनी थळाव्या लोकांनी हरकत घेतली. ही सुवात जीटीडीसीची न्हय, बसस्टॅण्डाची आसा. तली लेगीत पे पार्कींग शुल्क कित्याक वसूल कित्याक करता, असो प्रस्न थळाव्या लोकांनी उपस्थीत केलो. घडणुकेची म्हायती मेळटाच

कळंगट पुलीस निरीक्षक दत्तगुरू सावंत तशेंच आमदार मायकल लोबो, भाजपा फुडारी गुरुदाम शिरोडकार, यशवंत खावपाचो यत्न केलो. हाका दुचाकी चालक आनी थळाव्या लोकांनी हरकत घेतली. ही सुवात जीटीडीसी अधिकार्यांची सप्तजुत काडली. आमी हे संबंदांत मुख्यमंत्र्यां कडेन चर्चा करिमेरेन पे पार्कींग विशीं कसलीच कार्यवाही करची न्हय, अशी विनवणी तांणी अधिकार्यां कडेन केली. ते उपरांत ते थंयच्यान गेले.

तुयें प्लास्टीकमुक्त करपाक आदार करात: सरपंच सुलक्षा नायक: पंचायत वाठारांतल्या वेवसायिकां वांगडा बसका

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

पेडगों: तुयें पंचायत वाठार पुराय प्लास्टीकमुक्त करचे खातीर सगळ्या लोकांनी तशेंच ल्हान- व्हड वेवसायिकांनी आदार करचो, असो उलो तुयेंची सरपंच सुलक्षा नायक हांणी मारलो. तशेंच वेवसायिकांनी आपापलो कर पंचायतींत वेळार भरचो, अशी सुचोवणी तांणी केली. तुयें पंचायत वाठारांतल्या ल्हान-व्हड वेवसायिकांची एक म्हत्वाची बसका 1 नोव्हेंबराक पंचायत कार्यालयांत सरपंच नायक हांणी आपयिल्ली. ह्या वेळार उपसरपंच निलेश कांदोळकार, सचीव राजाराम कामत आनी हेर मानसत् हाजीर आशिल्ले. जे वेवसायिकांनी वन टायम प्लास्टिकाचो वापर बंद करचो. अशा वापराचेर सरकारान 1 जुलय सश्वन बंदी घातल्या. हे प्लास्टीक उणाक दर्जाचें पातळ आसता. ताचो वापर करचो न्हय हे खातीर

तुयां वेवसायिकांचे बसकेंत उलयतना सरपंच सुलक्षा नायक. कुशीक उपसरपंच निलेश कांदोळकार आनी वेवसायीक.

केंद्र सरकारा कडल्यान परिपत्रक आयलां. जे कोण अशे तरेचें प्लास्टीक वापरतात जाल्यार तांणी तो वापर बंद करचो. नाजाल्यार तांचेर कायद्या प्रमाण कारवाय करपाची शिटकावणी सरपंच नायक हांणी दिली. जे प्लास्टीक निर्मिती करतात तांचेर सरकारान कारवाय करची.

तें प्लास्टीक जर बाजारांत मेळटा जाल्यार लोकांची तातूंत चूक ना, ती चूक सरकाराची. ज्यो अर्थान सरकारान त्या प्लास्टीकाक मान्यताय दिल्या ती रद्द करून सरकारान अशी प्लास्टीक निर्मिती बंद करची. गरजे भायर लोकांक लुकसाण करचें न्हय, अशी सुचोवणी लोकांनी बसकेंत

भाडेकरू खातीर रोखडीच बसका: सरपंच
तुयें पंचायत वाठारांत खूब कडेन रस्त्या कुशीक कांय जाण कोयर उडयतात. तांचेर लेगीत कारवाय करतले. तशेंच पंचायत वाठारांत जे कोण भाड्याक रावतात तांणीय आपलो कोयर आनी ताच्या विल्या संबंदांत रोखडीच बसका आपयतले. तशेंच कोण कोण भाड्याक रावतात तांचीय म्हायती घेतले, अशें सरपंच सुलक्षा नायक हांणी सांगलें.

केली. ताचेर जाप दितना सरपंच नायक हांणी सांगलें, 1 जुलय सावन सरकारान ज्या प्लास्टीक वापराचेर बंदी घातल्या तें लोकांनी वापरचें न्हय. सरकाराची सुचोवणी खरसाणीन पाळची. नोंदणीकृत वेवसायीक, दुकानकार, हॉटेल वेवसायीक आसात तेच सरकाराक कर फारीक करतात. तशेंच हेर तरेचो कर लेगीत भरतात. पूण जे बेकायदो वेवसाय करतात तांचेर कसली कारवाय जातली, असो प्रस्न वेवसायीक प्रशांत नायक तुयेंकार हांणी केलो. हाका जाप दितना सरपंच नायक हांणी

सांगलें, ही बसका नोंदणीकृत वेवसायिकां खातीर आपयल्या. दुसरे खेपे बेकायदो वेवसाय करपी वेवसायिकांक आपोवन तांकां तशी सुचोवणी करतले. कोणाकूच बेकायदो वेवसाय करपाची मेकळीक दिवचे नात. कोयराचो प्रस्न सांगळे कडेन सत्तावापाक लागला. योग्य पद्दतीन कोयराचो विलो लावचे खातीर दरेकल्यान पंचायती वतीन कोयर एकठांय करपाक येवपी कामगारा कसली कारवाय जातली, असो प्रस्न वेवसायीक प्रशांत नायक तुयेंकार हांणी केलो. हाका जाप दितना सरपंच नायक हांणी

आंबावली- बाळ्ळी येरादारींत बदल

■ भांगरभूंय । डीआयपी

पणजी: बीज यंत्रणेचें काम करपा खातीर 7 नोव्हेंबराक सकाळीं 9.30 ते सांजेच्या 5.30 वरां मेरेन आंबावली आनी बाळ्ळी मदल्या रस्त्या वयली येरादारी घोडके वाठारांतल्यान घुंवडायतले. वाहन चालकांन हाची नोंद घेवची अशें संबंदितांनी कळयलां.

मंगळारा कारमोण्यां लायट आसची ना

■ भांगरभूंय । डीआयपी

पणजी: मंगळारा 8 नोव्हेंबराक 11 केव्ही पणसामळ फिडराचेर ताकतिकेचें दुरुस्तीकाम करपाचें आशिल्ल्यान सकाळीं 9 ते दनपरां 2 वरां मेरेन सावडीमळ, पाजीमळ, विकासनगर, कारमोणें, फुट्टेमळ, उणें, बाडेमळ, चिरेबांद, पणसामळ, माळव्ळीये आनी सरभोंवतणच्या वाठारांत लायट आसची ना.

वांतेंच्या रस्त्याचे दुरुस्तीक सुरवात

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

वाळपय: बीस दिसां आदीं आयिल्ल्या उटंगाराच्या पावसान भिराडें पंचायत वाठारांतल्या वांते वयल्या वाड्या वयलो रस्तो व्हांवून गेल्लो. ताका लागून ह्या वाठारांतल्या लोकांचे हाल जाल्ले. हे संबंदांतली दखल घेवन भलायकी मंत्री विश्वजीत राणे, थळावी आमदार डॉ. दिव्या राणे, वाळपय भौशीक बांदकाम खात्याचे सहाय्यक अभियंते देवेंद्र वेलिंगकार, तंत्रीक सहाय्यक अखिंग सावयकार आनी हेर अधिकार्यांनी हे संबंदांत विशेश लक्ष दिवन रस्त्याची शुक्रार 4 नोव्हेंबर सावन दुरुस्तीक सुरवात केल्या. बीस दिसां आदीं दोन दीस व्हड प्रमाणांत पावस पडिल्लो. ह्या उटंगाराच्या पावसांत ह्या वाठारांतलो रस्तो पुराय व्हांवून गेल्लो. रस्त्याचेर व्हड प्रमाणांत खळयो पडिल्ल्यो. हाका लागून ह्या वाठारांतल्या लोकांची खूब धांदळ जाल्ली. ह्या रस्त्या वयल्यान वाहनां घेवन वचप शक्य नाशिल्ल्यान जाता तितले बेगीन ह्या रस्त्याची दुरुस्ती करची, अशी थळाव्या लोकांनी मागणी केल्ली. मजगतीं ह्या वाठाराचे सरपंच

उदयसिंह राणे, पंच बाबुराव गावडे, किरण गावडे, मनिषा पिळयेकार, रंजना राणे आनी हेरांनी ह्या रस्त्याची तात्पुरती दुरुस्ती केल्ली. मात कामय स्वरुपी दुरुस्ती करची, अशी लोकांनी विनवणी केल्ली. रस्तो दुरुस्तीक सुरवात केल्ले संबंदांत प्रतिक्रिया उक्तायतना सरपंच उदयसिंह राणे हांणी सांगलें, हे संबंदांतली समस्या लोकप्रतिनिधी मुखार मांडले उपरांत रस्त्याचे दुरुस्तीक सुरवात जाल्या. हे दुरुस्तीक लागून लोकांक आडखळ जावची ना, हाचीय विशेश दखल घेतले, अशें तांणी स्पश्ट केलें. ह्या वाठारांत कायमस्वरुपी रस्तो बांदपाचो प्रस्ताव सरकारा कडेन सादर केला. थंय पेव्हर्स घालून रस्त्याचें काम हातांत घेतले. तें काम सुरू करपाक कांय प्रमाणांत कळाव जावपाक शकता. मात लोकांनी तात्पुरती वेवस्था जावची हे खातीर हें ताकतिकेचें काम हातांत घेतलां. ह्या वावराक भौशीक बांदकाम खात्याचे सगळे यंत्रणेन बरो आदार दिला, अशें सरपंच राणे हांणी स्पश्ट केलें. तशेंच सरकारान आनी थळाव्या आमदारान हाची विशेश दखल घेतिल्ले खातीर तांचे उपकार मानले.

युगांक नायक

7507388596

दिश्टीकोन

प्राग शारांत 1939 वर्सा विद्यार्थ्यांनी केल्ल्या फासिस्ट शक्तीच्या प्रतिरोधाचे यादींत 17 नोव्हेंबर हो दीस आंतरराष्ट्रीय विद्यार्थी दीस म्हण मनयतात. जगांतल्या दर एक स्थित्यंतरांनी विद्यार्थ्यांचो मोलादीक वांटो आसा. विद्यार्थी चळवळ ही तत्कालीन राजकी, समाजीक आनी अर्थीक प्रस्नांचो हारसो. आयचे विद्यार्थी हे फाल्त्यांचे कामगार हें विद्यार्थी चळवळीचें सत्व. जगाचीं उत्पादन साधनां बदल्लीं तांचो सरळ प्रभाव विद्यार्थी आनी तांच्या मुखार आंखून दवरिल्ल्या अभ्यासक्रमाचेर पडटाच. पूण साधनाच्या बदलान शिक्षणपद्दती आनी ताची प्रक्रियाय बदलता हें विसरूंक फावना.

कोविडाचे महामारीक लागून शिक्षण ही राज्याची ‘नॉन- एसेंशिलय’ कॉमोडिटी जावन पडल्या. आनी ह्या अनिश्चिततेच्या काळांत विद्यार्थ्यांचो मोटो वर्ग दर्जेदार शिक्षणा पासून वंचीत उरला ही वास्तुस्थिती. देशाची साबार सरकारां ‘नव शिक्षण निती’ अमलांत हाडूंक व्यस्थ आसा. नव शिक्षण निती शिक्षणाचे प्रक्रियेचो कायापालट करपाचो हावेस बाळगीत, दर एक अभ्यासक्रमांत कळाशी हाडूंक सोदता. पूण एके गजालीचेर नव शिक्षण निती मौन बळगिता तें म्हळ्यार हे बदल सादूंक जाय पडपी अर्थीक तरतूद. कळाशी विकासाच्या निर्माणांत विद्यार्थ्यांचे वैचारीक वाडीचो मुद्दो अचळ्य शेणत चल्ला आनी शिक्षणाच्या तांत्रिकीकरणांत प्रक्रिया आनी व्यापक विज्ञाननिश्ठ नदरेचो विसर पडत आसा. ज्या देशान समाजीक - अर्थीक विशमतेच्या विरोधांत संदींचे समानतेचो अजेंडा फुडें व्हरूंक विद्यार्थी चळवळ उबी जाली. आयज डिजिटल विशमतायेचो प्रतिकार करपांत विद्यार्थी चळवळ उणी पडपाक लागल्या.

प्रस्नांच्या जाळांत आयचो विद्यार्थी सांपडला तेन्ना ‘आमच्या तेंपार विद्यार्थी आसतना आमी हें केलें’ अशें सांगून पुराय नॉस्टल्जीक जावन तुमची विद्यार्थी जीण कितली असमर्थ आसा हें दाखोवन खच्चीकरण करपाचें सोडून आयच्या विद्यार्थ्यांक आमी सकारात्मक अजेंडा दिवपांत असफळ थारल्यात. शिक्षणाचें बाजारीकरण जातना आमीय त्या बाजाराचो घटक हें विसरूंक फावना. ज्या विद्यार्थ्यांचे धिटाये खातीर 17 नोव्हेंबर हो दीस आंतरराष्ट्रीय विद्यार्थी दीस म्हण पाळटात, त्या संघर्शांत विद्यार्थ्यां बरोबर तांचे शिक्षकूय आशिल्ले हें विसरूंक फावना. नवरात्रांचे णव्वय दीस थारिल्ल्या रंगाची मुस्तायकी घालून सुमारा भायले उमेदीन शिक्षक संस्थानी येतात. पूण एक दीस थारावन वर्सान-वर्सा केंद्रादी आनी अनियमीत पद्दतीचेर काम करपी

उदास मौसम के लिए हम लढेंगे साथी

आपल्या सहकार्याचेर जावपी आन्याया आड काळें घालून येवपाची कापास्ताद कोणाक जायना. कोविडाचे महामारींत समाजाचो एक मोटो घटक संदी पासून वंचीत उरता तेन्ना सामुहीक भुमीक घेवपाक शिक्षक वर्ग पुरायपणान अयशस्वी थारला ही वस्तुस्थिती.

2011 वर्सा अमेरिकेंत वाडपी विद्यार्थी रिणांच्या विरोधांत विद्यार्थ्यांनी ‘ऑक्जुपाय वॉल स्ट्रीट’ चळवळ उबी केली. ह्या उस्पूर्द जामावाचें पुराय संचलन राजकीय फुडारी वा माध्यमां बगर पुरायपणान समाजीक माध्यमांचेर जाल्लें. ताची दखल तत्कालीन अमेरिकी राष्ट्राध्यक्ष बराक ओबामाक घेवची पडली आनी तेन्ना सावन शिक्षणाचो खर्च हो अमेरिकेंत राजकीय मुद्दो जालो. ताचे उपरांत ह्याच माध्यमांतल्यान टुनिसीया, इजिप्त, लिबीया ह्या देशांनी आंदोलनां जावन सत्ता परिवर्तनां जालीं. ह्या चळवळींचो जर बारीक अभ्यास केलो जाल्यार विद्यार्थी नव शिक्षण निती मौन बळगिता तें म्हळ्यार हे बदल सादूंक जाय पडपी अर्थीक तरतूद. कळाशी विकासाच्या तांत्रिकीकरणांत प्रक्रिया आनी व्यापक विज्ञाननिश्ठ नदरेचो विसर पडत आसा. ज्या देशान समाजीक - अर्थीक विशमतेच्या विरोधांत संदींचे समानतेचो अजेंडा फुडें व्हरूंक विद्यार्थी चळवळ उबी जाली. आयज डिजिटल विशमतायेचो प्रतिकार करपांत विद्यार्थी चळवळ उणी पडपाक लागल्या.

प्रस्नांच्या जाळांत आयचो विद्यार्थी सांपडला तेन्ना ‘आमच्या तेंपार विद्यार्थी आसतना आमी हें केलें’ अशें सांगून पुराय नॉस्टल्जीक जावन तुमची विद्यार्थी जीण कितली असमर्थ आसा हें दाखोवन खच्चीकरण करपाचें सोडून आयच्या विद्यार्थ्यांक आमी सकारात्मक अजेंडा दिवपांत असफळ थारल्यात. शिक्षणाचें बाजारीकरण जातना आमीय त्या बाजाराचो घटक हें विसरूंक फावना. ज्या विद्यार्थ्यांचे धिटाये खातीर 17 नोव्हेंबर हो दीस आंतरराष्ट्रीय विद्यार्थी दीस म्हण पाळटात, त्या संघर्शांत विद्यार्थ्यां बरोबर तांचे शिक्षकूय आशिल्ले हें विसरूंक फावना. नवरात्रांचे णव्वय दीस थारिल्ल्या रंगाची मुस्तायकी घालून सुमारा भायले उमेदीन शिक्षक संस्थानी येतात. पूण एक दीस थारावन वर्सान-वर्सा केंद्रादी आनी अनियमीत पद्दतीचेर काम करपी

ह्या वर्साच्या मार्च म्हयन्यांत लाटीन अमेरिकेंतल्या चिले देशांत थंयच्या विद्यार्थी फुडारी गाब्रीयल बोरीक हांणी देशाच्या राष्ट्राध्यक्ष पदाची वेंचणूक जिखली. समानता आनी लैंगीक न्यायाच्या मुद्याचेर तांणी आपली दावेदारी ठोकली आनी जिखून येतकच आपल्या मंत्रीमंडळांत दादल्यां परस महिलांक स्थान चड दिलें. काळाच्या बदलपी पावलांक वळखुपाची कुंवत आमच्या प्रस्थापीत आकलनशक्तींत आसा व्हय? उदारमतवादी-लोकशायेच्या जागतिकीकरणाक चीन एक हाती आक्हान दिता. ताच्या परस्पर तांणी आपली ‘पात्रत-नोकरशाही’ कसाक लायल्यात. एक वेळार सवाय दिसवड्या खातीर पश्चिमी कंपन्यो आपल्या उत्तदादनाची निर्मिती चिनी मनीसबळ बाजारांत सवाय भितर करुन घेताली. आयज काळ बदल्ला. चीन आयज उत्पादनां बरोबर स्वताचें तंत्र विकसीत करपाक लागला. ताचें म्हत्वाचें कारण म्हळ्यार फाटल्या 5 दसकांनी चिानान आपल्या मनीस विकासाचेर नियोजीत रिल्या संसाधनाची गुंतवणूक केल्या. भौशीक शिक्षण, भौशीक भलायकी आनी शेती ह्या क्षेत्रांत चीनान दोळे दिपकावपी उदरगत सादल्या. चीनांत बाजार देशाची निती थारायना तर देश बाजाराची निती थारायता.

विद्यार्थ्यां मुखार गुणात्माक उद्दिश्टां घालून दिवपाक आमचो समाज, बाजार आनी राजकीय वर्ग पुरायपणान अयशस्वी थारला आनी स्वताच्या परामवाचें खापर तरणाटे पिळगेचेर मारूंक आमी धन्यता मानतात. शिक्षण ही ‘कॉमोडीटी’ न्हय, शिक्षण ही प्रक्रिया. आनी ती सामुहीक प्रक्रिया. देखून शिक्षण वेवस्थेचे आंखणेंत आपणें कितलें योगदान दिलां तें दर एकल्यान तपासपाची गरज आसा.

आयच्या विद्यार्थ्यांच्या मनांत साबार प्रस्नांचें वादळ चलता. तातूंतलो म्हत्वाचो मुद्दो म्हळ्यार आपलो अभ्यासक्रम आनी डीग्री ही भोंवतणच्या वातावरणांत तगतली काय ना? ह्या ताच्या मौनाक आमी ताचें दुबळेपण मानलें जाल्यार येवपी काळ आमकां माफ करचो ना. देखून, ह्या कठीण वेळाच्या काळांत आपल्या प्रस्नांचो थाव घेवपी दर एक विद्यार्थ्यांक कवी पाशाच्या वर्ळींनी सांगपाची गरज आसा. ‘हम लढेंगे साथी, उदास मौसम के लिए हम लढेंगे साथी.

डॉ. वेदिका वालके

8698387747

प्रासंगीक

नोव्हेंबर 7 हो राष्ट्रीय कर्करोग मान्यताय दीस, भारत धरुन हेर विकसनशील देशांनीय कॅन्सर जाल्ल्या दुयेंतींचो परिणाम वायट जाता आनी हाचें सगल्यांत मुखेल कारण म्हळ्यार ह्या देशांतली निरक्षरताय, अर्थीक अडचणी, मिथकां, समाजीक कलंक (stigma) आनी हांकां लागून कर्करोगा विशीं जावपी जागृतायेचेर परिणाम. ते खातीर, आयच्या काळांत ह्या विशया संबंदान भासाभास जावप खूब गरजेचें आसा.

कर्करोगा विशीं आमी आयकतात तेन्ना पयलीं दिसता तो भंय. आपल्याचेर वा लागींच्या मनशाचेर हें अरिश्ट केन्नाच येवचें न्हय अशें दर एकल्याक दिसता, आपल्याक कॅन्सर हो केन्नाच जावचो ना असो खूब जाणांचो समज आसता. पूण कॅन्सराचो परिणाम सदांच वायट जाता अशेंय ना. खूब तरांचें कॅन्सर आसतात. तांचें वेगवेगळे पांवडे (Grades), कुडींतल्या खंयच्या अवयवाचेर परिणाम जालां आनी कुडींत कितलो पातळ, दुयेंतीची अवस्था अश्या कितल्याश्याच गजालींचेर आदारुन आसात. दुयेंसाची परिक्षा / पारख सुरवातिकूच जाली जाल्यार ताचेर उपचार बेगीन जावन दुयेंसांतल्यान पुरायपणान बेगीन सुटका जावपाक शकता पूण दुयेंसाची बेगीन पारख जावपा खातीर कॅन्सरा विशीं जाणविकाय आसप खूब म्हत्वाचें. जाणविकाय आसप म्हळ्यार कॅन्सरा विशीं पुराय म्हायती आसप अशें जायना पूण कॅन्सर म्हळ्यार कितें? आपले कुडींत जावपी ल्हानांतल्यान ल्हान बदला विशीं शिटूकसाण आसप, आपूण कॅन्सराचो धोको आशिल्ल्या पंगडान येता काय? जर हय जाल्यार कितल्या तेंपान दोताराक मेळून तपासून घेवपाची गरज आसा, ह्यो सगल्यो गजाली जाणून / समजून घेवप खूब गरजेचें.

कॅन्सरा विशीं सोंपे भशेन सांगप म्हळ्यार मनशाचे कुडींत आसपी पेशींचो अनियंत्रितपणान विस्तार जावप. सामान्य मनशाचे कुडींत ह्या पेशींचो नियंत्रितपणान विभाग जाता आनी कांय तेंपान तांचो नाश जाता जे खातीर नव्यो पेशी तयार जातात. पूण कॅन्सर पेशीं मदीं विस्तार केन्ना बंद जावपाक जाय हें शिटकावपी घटक आसना म्हूण ह्यो पेशीं वाडत वतात आनी तांचो परिणाम म्हूण ट्यूमर, रोगप्रतिकारशक्तीचेर (immunity) परिणाम आनी हेर दुशपरिणाम आमकां दिश्टी पडटात.

कॅन्सर जावपा खातीर वेगवेगळीं कारणां आसात. कांय preventable आनी कांय non preventable कारणां आसात. Preventable

कॅन्सराक भियेवपाची गरज आसा?

कॅन्सर जावं वा हेर कसलेंय दुयेंस जावं जागृताय आसप खूब गरजेची. एक समाजीक ऋण म्हण जापसालदारकेन स्वताची तशेंच हेरांची जतनाय घेवप ही आयच्या काळाची गरज.

कारणां म्हळ्यार सिगरेट ओडप, सोरो पियेवप, हिसपा भायर वजन वाडून मोटसाण येवप, हेर carcinogens जशें की radiations च्या संबंदान येवप आनी non preventable म्हळ्यार मनशाची पिराय, genetic mutations / predisposition म्हळ्यार त्या मनशाचे भितर कॅन्सराच्यो पेशी तयार करपी gene type आसप आनी hereditary म्हळ्यार घराण्यांतल्या, नात्यांतल्या कोणाकूय जाचे कडेन तुजो रगताचो संबंद आसा, ताका केन्नाय कॅन्सर आसप. कॅन्सर जावपी preventable कारणांचेर आमचो ताबो आसूं येता पूण Non preventable कारणां खातीर उपाय म्हळ्यार जागृताये वांगडा वेळावेळार जावपी स्क्रीनिंग म्हळ्यार तपास जावप. खूब फावटीं कॅन्सराचीं लक्षणां बेगीन दिसतात पूण ताचेर उपचार मेळपाक वेळ जाल्ल्यान परिणाम वायट जाता.

भारत सरकारान नॅशनल हॅल्थ मिशनान अंतर्गत national programme of prevention and control of cancer, diabetes, cardiovascular diseases and stroke असो एक कार्यक्रम स्थापन केला. हाचे अंतर्गत वेगवेगळ्या वाठारांनी जिल्लो पांवड्यार सगल्या भलायकी

केंद्रांचेर तपास केंद्रां सुरू केल्यांत. वेगवेगळ्या वाठारांनी वचून उच्च धोको गटाचो (हाय रिस्क) तपास जाता. कोणूय दुयेंती म्हळ्यार ताचो परस्पर उपचार आनी फाटपूरवण करपाचें काम जाता पूण हें चालू आसतानाच दर एकल्यान स्वताची जापसालदारकी म्हण स्वताचे कुडीन जावपी बदलाची जाणीव घेवन, आपल्या लागींच्या भलायकी केंद्राचेर वचून वेळार तपासणी करुन उपचार घेवपूय तितलेंय म्हत्वाचें. खूबदां निश्काळजीपणां म्हारग पडटात आनी उपरांत ताचो खूब वायट परिणाम जाता.

जर कोणाकूय ही लागण जाली जाल्यार फुडें कतें? हाचेर उपचार जावं येता काय? असो प्रस्न दर एकल्याक पडटा. हय, भलायकी क्षेत्रांत जाल्ले उदरगती खातीर आयज खूब तरेचे उपाय आनी उपचार तयार आसात. तातूंत CHEMOTHERAPY, SURGERY, IMMUNOTHERAPY, RADIOTHERAPY, HORMONAL THERAPY तशेंच TARGET TREATMENT अशेंय दर एक दुयेंतीची भलायकी पळोवन वेगवेगळे उपचार करुं येतात. त्याच वांगडा होमियोपथी, आयुर्वेद ह्याय वैजकी क्षेत्रांचो पालव घेवं येता.

कॅन्सर दुयेंस जातकच जावपी मानसीक त्रास होय तितलोच म्हत्वाचो विशय. दुयेंसाचें नांव आयकुनूच बरेचशें दुयेंती निर्शेतात आनी ताचें घरयेव बौ खचून वतात. पूण कॅन्सरुच न्हय तर कसल्याय दुयेंसाक झुजपाक जाय आसता ती खर इत्साशक्त, ती आसल्यार कसलेंय व्हड झूज मनीस लडपाक शकता. ह्या

वेळार दुयेंत मनशाक जाय आसता तो आदार, पूण खूब फावटी नाका आशिल्ली सहानुभुती दाखोवन दुयेंतीची काकूट करप, विचारूंक नाशिल्ल्यो सुचोवण्यो करप, उपदेश करप, खूब व्हडलें कितें तरी जालां अशें संबोदीत करप आनी सगळ्यान वायट म्हळ्यार विशय टाळून कॅन्सरा विशीं उलोवपूच ना अशेंय जातना दिसता. पूण आमकां एक समाज म्हण कॅन्सरुच न्हय तर कसलेंय शारिरीक वा मानसीक दुयेंसा आड झुजपी मनशाक तेंको दिवप हें शकपाची गरज आसा. Sympathy दाखय नासताना empathetic जावपाची गरज आसा. ताका आपूण सदांच तुजे वांगडा आसा तूं फकत उलो मार हें सांगपाचीय तितलीच गरज आसा. कॅन्सरा आड झुजपी सिने कलाकारांच्यो खबरो आमी आयकतात. हांव मुंबय शिकपाक आसताना, पत्रकार बरखा दत्त हिणें घेतिल्ल्या एके चर्चेक हांव गेल्लें. सिने कलाकार सोनाली बेन्द्रे, ताहीरा कश्यप आनी लिसा रे अश्यो 3 कॅन्सरा वांगडा झुजून आशिल्ल्या अस्तुत्यांक तिणें आपयल्ले आनी विशय आशिल्लो कॅन्सर आनी तांचो प्रवास. त्या दिसा आयकता आसताना जाणवलें की दर एकल्याचो प्रवास कितलो वेगळो आसता तो. एकटेन सांगलें जेन्ना तिका आपल्याक कॅन्सर जाल्ल्याचें कळ्ळें तेन्ना ती सामकी निशेंली - भियेली. पूण तिणें आपले मानसीक हिमतीचेर दुयेंसाचेर मात केली. दुसरेन सांगलें की तिचो प्रवास सामको सुखद आशिल्लो. तिची स्वता विशींची जाणविकाय वाडली, कांय नव्यो गजाली ती शिकली जाका लागून तिचो एक नवो जल्म जाल्लो बरी जालो. अशें खुबशीं उदाहरणां आमचें सरभोंवतणी आसतात.

म्हाका याद जाता कॉलेजींत आसताना तिसऱ्या वर्सा मडगांवच्या एका हॉस्पिटलांत हांव दुयेंतीक तपासतालों. थंय म्हाका एक बायल मेळ्ळी. ती general surgery ward त आशिल्ली. होमियोपथीचें अभ्यासक आशिल्ल्यान हांवें तिची पुराय विस्तारान अशी म्हायती घेतली. तिणें म्हाका उमेदीन विचारलें तितलेंय सांगलें पूण दुयेंस कसलें आसा हें मात सांगलें ना. सामकी उमेदी हांसयामुखाची ती बायल आपलो घोव कितलो बरो, आपली खूब जतनाय घेता तेंय सांगलें, आपल्यो आवडी निवडी सिनेमा पळोवपाक आवडटा, नाच पदां आवडटात अशें सगळें सांगलें. निमणे कडेन म्हाका समजलें की तिका GRADE 3 PANCREATIC कॅन्सर आशिल्लो. त्या दिसा तिणें म्हाका म्हळें, आयुश्यांत कितेंय जांव सदांच खूश उमेदी रावप गरजेचें.

कॅन्सर जावं वा हेर कसलेंय दुयेंस जावं जागृताय आसप खूब गरजेची. एक समाजीक ऋण म्हण जापसालदारकेन स्वताची तशेंच हेरांची जतनाय घेवप ही आयच्या काळाची गरज. जेन्ना आमी एकामेकांक आदार दिवन दुयेंसाचेर मात करतली तेन्ना खऱ्या अर्थान समाजाची उदरगत जातली.

रजनीताईक, कोंकणी कला साहित्य केंद्र केन्ना विसरूंक पावचेंना...

तुका मेळपाक येतात” अशें आमीय तिका सांगिल्लें. पूण त्या वेळार नियतीच्या मनांत वेगळीच मांडणी आसा हाची आमकां इत्लीय कल्पना नाशिल्ली. ती कुडचड्यार सांगिल्ले

प्रमाण आयली पूण आपलें निमाणें दर्शन दिवंक आनी आमी तिका मेळपाक गेलीं तिचें निमाणें दर्शन घेवंक! रजनीताईच्या वचपान कुडचड्या वयल्या

आझाद मैदानाचेर कोंकणी मोग्यांनी केल्ल्या उपोशांतय तिणें वांटो घेतला.

कोंकणी कला साहित्य केंद्रान फाटल्या 34 वर्साच्या काळांत जे जे उपक्रम राबयले, ज्यो ज्यो कार्यावळी केल्यो, त्या सगळ्यांत रजनीताईचो सहभाग आसा. ती उपस्थीत ना अशी आडवादानच एखाद्री बसका वा कार्यावळ जाल्या आसतली. केंद्राची अध्यक्ष म्हणूनूय तिणें कार्य केलां. भुरगीं ल्हान आसतना लेगीत तिणें केंद्राच्या कार्याक वा प्रतिनिधी मंडळ खंयीय वचपाचें जालें तर ती सगळ्यांत फुडें आसताली. केंद्राक मनीसबळाची गरज पडूं वा प्रयशांची, ती एका पांयार ताची जबाबदारी घेताली. वेळा-प्रसंगार योग्य सल्ले दिताली. तिका कुडचडें वाठारांत मान आशिल्लो, तिचें वागपच नमळायेचें आनी घरांदाज. तिका दिचर म्हणून सगले जाण पाचारताले आनी मान दिताले.

कुडचडेंचें सद्दयाचे आमदार आनी सर्वजनीक बांदकाम खात्याचे मंत्री भौ. निलेश काब्राल तर तिका खूब मानतात. कुडचडें वाठारांतल्या प्रतिश्ठीत नागरिकां कडेन तिचे खूब बरेपणाचे संबंद आशिल्ल्यान ताचो केंद्राक खूब फायदो जाला. केंद्रा खातीर तिणें कांय शिक्षणीक शिश्यवृत्ती, पुरस्कार बी मेळोवन दिल्यात. ती वेव्हारांत चोख आशिल्ली.

बायलां आनी भुरग्यां खातीर तिणें आपल्या दामोदर प्रकाशनाचे वतीन तशेंच केंद्रा वतीन मेळावेय घडोवन हाडल्यांत. तिच्या ह्या कार्याक लागून ह्या वाठारांतलीं महिला मंडळांचो तेंको केंदाक मेळ्ळो. 2018 वर्सा केंद्रान गोवा कोंकणी अकादेमीचे वतीन दुसरें कोंकणी नाट्य संमेलन घडोवन हाडलें. ह्या वेळार तिणें वयाशी अडचण हुपिल्ली पूण तिणें कसलेच जबाबदारेक ना म्हणलें ना, वयल्यान कामां मागून घेतलीं, इतकेंच न्ही अकादेमीचे पद्दती प्रमाण मान्य कालांत रक्कम कार्य जाले उपरांत मेळटा हें कळटकच, केंद्राक प्रयशांची अडचण भासची न्ही म्हण स्वताचे पदरची मोठी रक्कम केंद्राक वापरपाक आपखोशयेन दिली.

शांत- संयमी सभावाच्या आनी हांसत्या मुखाच्या रजनीताईच्या कार्यांच्यो यादी केंद्रा खातीर खूब आसात. केंद्र तिका केन्नाच विसरूंक शकना. तिणें बसकेक वा सभाघरांत येवन बसपच म्हणल्यार वातावरणांत एक तेजोवंत उमारी येताली. तिची अनुपस्थिती आतां सदांच जाणवत रावतली. केंद्राच्या फाटीवेलो एक मायेस्त-आवयचो हात सदां खातीर शेणला.

तिका ह्या समयार सगळ्या वांगड्याचे वतीन मनाकाळजा सावन आर्गा. तिणें रचिल्ल्या साहित्या आनी केल्ल्या कार्याच्या रुपान ती सदांकाळ ह्या संवसारांत उरतलीं...

तिच्या घरच्यांच्या दुख्खांत केंद्र सहभागी आसा.

(कोंकणी कला साहित्य केंद्राच्या सगळ्या वांगड्यांचे वतीन)

डॉ. जयंती नायक

9823575623

चौकार

“दिवाळेचे परबे दिसा तुवें केलो नश्वर देहयायग पूण तुजी सासाय अक्षय लक्ष दिव्यांच्या उजवाडांत”

आमची रजनीताई म्हणजेच रजनी अशोक भेंब्रे 24 ऑक्टोबराक, भर दिवाळे दिसा फांतोडेर हो संवसार सोडून गेली. अल्प काळाचें दुयेंस, पूण तातूंतल्यान बरी जातली असो कोंकणी कला साहित्य केंद्राच्या सगळ्या वांगड्यांक विस्वास आशिल्लो, त्या विस्वासाक वेर घालून गेली. ती हो संवसार सोडून वच्चें आदीं सुमार तीन आठवड्यां आदीं आमी केंद्राची कांय वांगडी तिका म्हापश्यां मेळूंक गेल्लीं तेन्ना आपूण थोड्याच दिसांनी कुडचड्यार येतली, अशें तिणें सांगिल्लें. तिच्या उलोवपांतलो आत्मविस्वास पळोवन ती बरी जातली असो आमकांय विस्वास जाल्लो, आनी “ तूं कुडचड्यार येतकच आमी परत

भांगरभूंय

कात्यायनी घाटवळ

9975293808

पुस्तक परिशण

पोरूं वाडदिसाक म्हजी इश्टीण गार्गी सातोस्कार हांणी ब्रेव वुमन - वास्तव जिणेची कथा हें पुस्तक भेट म्हण दिलें. ब्रेव वुमन - वास्तव जिणेची कथा ह्या पुस्तकाची लेखक आसात सुमंगला बाबू, ल्हानशा वदरपल्या- बंगळूर हांगच्या एका परंपरावादी (कन्जर्वॅटीक) कुटुंबांत रावपी रिटा नांवाचे चलयेची ही कथा. जिणेंतल्या प्रवासाच्या धा अवस्थांनी ही कथा लेखिका मांडटा. सुरवातेक रिटा आनी तिची भयण सिता हांचें भुरगेपण आनी कांय घडणुको वाचूंक मेळटा.

तेजश्री प्रभु गांवकर (शब्दांकन)

9822139309

कथा

सदानंद नांवाचो एक मनीस हंसापूर गांवांत रावतालो. नांव सदानंद पूण हो सदांच दुख्खी आनी उदास. गांव हंसापूर पूण हो सदांच रडतमूख. म्हळ्यार वाजेल्लोच आनी वैतागिल्लोच आसतालो. तो बाबडो करतलो तरी कितें. पयस पयस रानांत वचून, मेळटात तीं सुकीं लाकडां पुनावन ताचो भोरो बांदून गांवांत हाडून विकप. आनी जे कांय पयशे मेळटात, तांचे तिनसांजेर, तांदूळ गोठो घेवन घरा वचप. तेन्नाच घरांत रांदन सानकताली. आनी पोरनां.बाळां दोन गोटे खातालीं. अशी सामकी गरीब परिस्थिती.

पुरुषोत्तम वेल्कार

99239 32634

प्रासंगीक

मडगांवचो पूर्व रिंग रोड (Eastern Ring Road) सगळे तरेच्या येरादारी खातीर तिनसांज ते फांतोड मेरेन बंद दवरपाचो आमची नगरपालिका विचार करता अशें म्हज्या वाचनांत आयलें. सबंद रस्तोच येरादारी खातीर बंद करपा फाटलें कारण भुमीगत वीज जोडणी वा मलनिस्सारण प्रकल्पा खातीर बी आसत अशें पयलीं दिशिल्लें. पूण नेमकें कारण कळटकच म्हाका म्हजीच लज दिसपाक लागली. लोक रातच्या काळखांत ह्या रस्त्या कुशीक कोयर वडयतात म्हणून नगरपालिकेक हें पावल उबारचें पडटा म्हण समजलें. रस्तोच बंद करीत जाल्यार ताचेर कोण वच्चे नात आनी कोण वचूंक ना जाल्यार कोयरुय थंय पावचो ना असो नगरपालिकेचो हें पावल उबारा फाटलो विचार आसुंये.

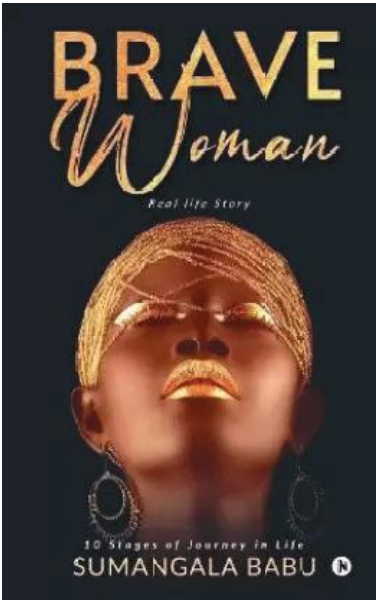
मडगांव ही आमची सांस्कृतीक राजधानी. शिक्षणाचें आगर! हांगचे नागरीक सुशिक्षीत आनी सुखवस्तू, तरी मडगांवच्या थळाव्या प्रशासनाचेर असलो निर्णय घेवपाची पाळी येवप हें कित्याचें लक्षण? हाची जाप, आमच्या भितर वळवरुपी बेशिस्तीच्या किड्याचें. आमकां सगळे कळटा. आमकां सगळे खबर आसा. पूण योग्य रितीन, जबाबदारीन वागपाचें ना. हेच गजालीची तिडक मारता. प्रत्येक मळार बेशिस्त आनी समाजाक गुडीत धरून वागपाचें चित्र दिश्टी पडटा. आमी कोयरा बाबतींत बेशिस्त. येरादारी आनी मार्ग नेमां बाबतींत आमी सदांच उदासीन आसता. वचत थंय कशा कशीय वाडत चलिल्लीं बांदकामां म्हणजे आमच्या बेशिस्तीचीं यादस्तिकां. इतलेंच न्हय, बसीचे रॉकेतय बेशिस्तपणान वागतात आमी. पणजे अटल सेल्व्हेर दुचाकी वाहनांक प्रवेश बंदी आसा हो फ्लक कुड्ड्यांक सुद्दा दिसता ते भशेन मारला. तरीय पूण ताचे वयल्यान स्कूटरी व्हरपी सभागे आसतातच.

हांव सद्दां मडगांव ते म्हापशें प्रवास करता. रस्ती मार्गान स्वताचे गाडयेन वचूं भौशीक येरादारीचो वापर करुन वचूं वा रेल्वेन वचूं आमच्या समाजांत रिगिल्ली बेशिस्ती सगळेच कडेन अणभवतां. तें पळोवन बेजारतां,

ब्रेव वुमन - वास्तव जिणेची कथा

हायस्कुलाच्या निमाण्या काळाची काणी सांगून उपरांत वेंकटेशा बरोबर तिचें लग्न जाता. आनी लग्ना उपरांतच्यो भोगावळी. तीन वर्सां खातीर बंगळूरांत जीण सारपी परंपरावादी आनी रुढीवादी कुटुंबांतले चलयेची ही एक बळिश्ट काणी. जिवितांतल्या अपेसाची धा अवस्था ह्या पुस्तकांत वाचपाक मेळटात. यशस्वी मनशांच्या जैता फाटलें गुपीत कितें? यशस्वी जिविताचें गुपीत कितें? येस मेळोवपा खातीर कितल्या आह्नांकां मात दिवचे पडटा हाचो तुमी केन्ना विचार केला? येसस्वीपणाचेर जैत मेळयतात तेन्ना ते कठीण काळांत कित्याक जियेतात? शंबरा परस चड फावटीं वेदना आनी दुख्खांक केन्ना तोंड दिवचें पडलां? हय, मागीर हें पुस्तक तुमचे खातीर योग्य आसा.

पुस्तकांतले अस्तुरेक सुरवेच्या शिक्षणान गिरेस्त मनशां मुखार नम्रतायेन जियेवंक तयार केलें. पूण ल्हान - व्हड अन्यायांतल्यान, तिका आपूण "अदृश्य मनीस" अशें कळ्ळें. स्पर्श वंशीक समांतरताये परस खूब पयस परिणाम आशिल्लो हो विशय कुशळटायेन हाताळ्ळा. काणयेच्यो घडणुको पुरायपणान आत्मसात

करपी आसात. एके निरपराधी चुकीक लागून त्या भुरग्याक धावी उपरांत शाळेंतल्यान काडून

उडोवप, बंगळूर अनामीकतायेचेर ताची धक्को दिवपी प्रतिक्रिया, कॉलेज करतना लग्न आनी पदवी शिक्षणाच्या तिसऱ्या वर्सांत आयिल्लें गुरवारपण, रंग कारखान्यांत आनी हॉस्पिटलांत एक दीस नोकरी करतना ताचे दुस्वप्न अणभव, संघर्शांत ताचो वांटो आनी ताच्या अदृश्यतेची निराशा आनी समजूत - सगळेंच हिसाचार आनी दंगलाच्या देखाव्यांनी सैमीक रितीन पराकाश्ट जाता, ताचे उपरांत जाल्ले त्रास. ह्या अणभवाचे कांय भाग पयलीं सांगिल्ले आसूं येतात, पूण इतले ताजेपण, तिव्रता आनी शक्तीन आनी प्रखपणान केन्नाच सांगिल्ले नात.

सुमंगला बाबू हांचो हो पयलोच प्रयोग, पूण तांचे कथेचेर आनी ताचे शैलीचेर ताचें पुराय नियंत्रण आसा. कुटुंब, इश्ट, समाज, शिक्षण, लग्न, करिअर, अपमान, वर्चस्व, घरगुती हिसाचार, उदासीनताय आनी पयशे अशा जायत्या आह्नांकां, समस्यांक आनी प्रस्नांक तोंड दिवपी धाडशी रिटा आनी सगळ्या कठीण काळाक तोंड दिवपाचो हो प्रवास. पुस्तकाचे प्रस्तावनेंत म्हणिल्ले प्रमाण, थॉमस एडिसनान एक फावटीं म्हणिल्लें, “ तुमी सगळ्यो शक्यताय

वायट विचारांचो परिणाम

सकाळीं जी आंबील घेतिल्ली आसताली, ताचेर सगळो दीस काडचो पडटालो. पेजेचो नीस सुद्दा भायर वडोवप जायना आशिल्लो. कारण घरांत खावपी-पिवपी पांच तोंडां आशिल्लीं. आवय लेगीत भाटकानीगेर वावर करताली. भाटकान्न हात उखलून कितेंय दिताली. ते हाडून, आपलें पोट मारुन आवय पोरांचीं पोंटां भरतालीं. सदानंद जे वाटेन घरा येतालो, ती वाट राजवाड्या भायल्यान आशिल्ली. त्या राजवाड्यांत उदय सिंग नांवाचो राजा रावतालो. सदानंद रानांतल्यान परतता, त्या वेळार सुर्यस्ताचें मोहक दृश्य पळयत राजा बालकीर्नांत उबो आसतालो. तें अस्तंतेचें दृश्य खरेंच पळोवपा सारखें आसतालें. पयसुल्ल्यान दर्याचो गाज आयकूंक येता; तामशें हळड्डें मोव वत झाडां-पेडांर फांकलां; धुल्ल उबयत गोरवां परततात; दुदाक लुचपाक पाडकां हांबेतात; भिन्या भिन्यान कावळे, बकीं परततात. पयऽस तळ्याधडेल्या ऊंच झाडांचेर रातचे वस्तेक कांय बकीं बसल्यांत; मंद मंद व्हांवपी वायान केन्ना मोगयांच्या, तर केन्ना जायांच्या, तर केन्ना चमेलीच्या प्रसन्न मोहक वासान सगळो आसमंत,

सगळो परिसर परमळायला. अशी प्रसन्न वेळ. राजा तें सूख अणभवत ते बालकीर्नांत, ते गॅलरींत म्हळ्यार सज्ज्यांत उबो आसतना, जेन्ना ह्या लाकडां मारप्याचेर राजाची नदर पडटाली, तेन्ना ताचे कश्टी खुमणे राजाच्यान पळोवं नजो जातालें. जणू सुंदर रुपड्यार काजळाचें बोट कशें. राजान मंत्र्या कडच्यान ताची म्हायती काडली, तेन्ना ताचें दुख्ख राजाक कळ्ळें. आनी राजान मंत्र्याक सांगून ताका कांय धन दिवपाक

इतले बेशिस्त आमी ?

सहकान्यां वांगडा तावातावान उलयतां, प्रत्यक्षांत कांयच बदल घडोवन हाडना आनी दीस मावळटकच निरशेवन हांतरूण - पांगरूण घेवन न्हिदतां.

गोंय हें साक्षरताये बाबतींत देशांतलें एक आघाडीचें राज्य. गोंयांत गांवागांवांनी शिक्षण पावलां. पर्यावरणशास्त्र, नागरीकशास्त्र सारके विशय सगळ्या शाळांनी शिकयतात. आतां परिक्षेंत कितले मार्क पडटात हो वेगळो विशय, पूण निदान, शिक्षक वर्गांत सांगतात तें आयकलां तरी सगळ्यांनी आयकलां आसतले न्ही? पूण इतले साक्षरतायेचें आवटकम कितें? खंयच्या तरी निर्जन थळार वचून कोयर वडोवप. बेजबाबदारपणान वाहन चलोवन अपघात करप आनी खंयचे तरी चूक नाशिल्ले व्यक्तीक त्रासांत घालप. शिस्तीचें म्हत्व शाळेंतल्यान प्रत्येक विद्यार्थ्याक शिक्षक सांगत आसता. हे विद्यार्थी मुखार नागरीक जातात, मागीर नागरीक जाल्या उपरांत "नागरिका" भशेन वागनात हो म्हजो मुद्दो. आनी म्हाका आयिल्ल्या कांय अणभवांतल्यान हें हांगा मांडपाचो यत्न करता.

म्हापश्यां - खोलीं शीम ते आजगांवची चडटी मेरेन एक सामको अशीर रस्तो. ह्या मार्गार कांय कडेन एका वेळार दोन वाहनां समोरा समोर आयल्यान सुट्टना आनी येरादारीचीं कांयडी जाता. गच्च लोक वर्स्तींतल्यान वचपी ह्या मार्गार वाटेर दुकानां, बेकरी, हॉटेलां सारकीं आस्थापनां आसात. शिवाय म्हत्वाचीं विद्यालयां आनी शिक्षण संस्था आशिल्ल्यान हो एक वर्दळीचो भाग जाता. हे सगळे जाणा जावनूय केन्ना केन्ना कांय जाण आपल्यो व्हडल्यो आलिशान गाडयो ह्या मार्गाचेर मदींच थांबोवन रावतात. हाचो परिणाम अदीक कोंयडी आनी मनस्ताप. ही जाली गत म्हापशेंच्या अंतर्गत रस्त्याची. पर्वरी राष्ट्रीय महामार्गाचेर सुद्दा आमच्या बेजाबाबदार वागण्याक लागून वामीयान दी गोवा सामकार चडटेर येरादारी कोंयडी जाता. वाहन कशें चलोवपाचें, खंयचे सुवातेर थांबपाचें, ओवरटेक खंयच्या बाजून करपाची सारक्यो मुळाव्यो गजाली मार्ग वापरप्यांक कळना ही दुख्खाची गजाल.

राज्यांत उत्स्वी वातावरण आसा. लक्ष्मी पुजन म्हणजें मुख्य दिवाळे दिसा मडगांवां शारांतल्या रस्त्याचेर जो अस्त्रेव मांडिल्लो तो व्यक्त करपाक उतरां सुचनात. चौळा चौकारा फोगा! म्हजो फोगा बाबतींत विरोध ना. तुमचे पयशे, तुमी व्हासयतात, गोबोर करतात हो तुमचो प्रस्त. पर्यावरण जाल्यार हांगा हाडीच

शिस्तीन वागप, जबाबदारी जाणप म्हणजे रॉकेट सायन्स न्ही. कॉमन सॅन्स हें. पूण म्हणलाच न्ही, "कॉमन सॅन्स इज नॉट कॉमन"! आमच्या भितर तें बेगीन येवचें, इतलीच इत्सा.

ना. ताका मागीर धर्मीक रंग चडटा. पूण भौशीक येरादारीचो मार्ग फोग लावन आडावप साप चुकीचें, कितेंय इमर्जंसी येवं शकता. मार्ग वापरपी गाडयेंत दुयेंती आसूंक शकता, हाचो विचारूच जायना. आपल्या आस्थापना सामकारचो रस्तो आपणें विकतो घेतिल्ले भशेन वागणें हांचें वचत येय रस्तो ब्लॉक. फुडली गजाल म्हाका खटकता ती म्हणजे, "आपलो तो वेळ, हेर सगळे बेकार" ही मानसीकताय! दरेकल्याक धाई. कसली ती कळपाक मार्ग ना. चलताना धाई, रस्त्यार धाई! बाजारांत धाई, तिकेट काडपाक धाई सगळ्यांक चिड्डीत माड्डीत आपूण मुखार वतलो अशें वागप. हे मानसीकतायेन लेन कटींग, ओवर स्पिडींग सारकीं प्रकरणां जातात आनी हाचो परिणाम म्हणजे अपघात. पाशियेंसच ना.

फाटीं एकदा कदंब एसी बसींत एकलो प्रवासी फुडल्या सिटार नेटान राजा सो बसून पेपर वाचीत प्रवास करतालो. ताचो पेहराव आनी पेपर वाचता तें पळयल्यार शिकिल्लो मनीस आसत शें दिसलें. पूण आसनाचेर पांय पातळावन बसून ते व्यक्तीन आपल्या शिक्षणाचो उच्चार केलो. तेजस एक्सप्रेस ह्या आलिशान रेल्वेक विद्रूप करपी लोक तेच मानसीकतायेचें. भांगरा पानार सुद्दा वाडल्यार

भायर सांडिल्ले उश्टे खावपाची प्रवृती ही. आमकां फक्त मेरेर बसून तासमपड्डी करपाक येता. हेरांक नांवां दवरपाक येता. हाचीं ताचीं कुतां काडपांत आमी नंबर एक. पूण स्वता मात योग्य वागणूक राखपाक फाटीं.

नजर चुकीन, खबर नासतना मनशां कडेन चूक घडटा. केन्नाच चुकना अशें जावप शक्य ना. पूण खबर आसून, जाणा जावन मुद्दाम चूक करप म्हणजें पातक. आरे, तुमी कोयर वडोवपाक जायना म्हण रस्तो बंद करपाची पाळी प्रशासनाचेर येवप? खंय गेल्या तुमची बुद्द? संविधानान आमकां नागरिकांक कांय मुलभूत अधिकार दिल्यात. तेच भशेन देशा प्रती नागरीक म्हण आमचीं कांय कर्तव्यां आसात. देशाचो अमृत महोत्सव, राज्याचो हिरक महोत्सव मनयलो म्हण जायना. जबाबदार नागरीक म्हण तशें वागूंक जाय. आतां नगरपालिका दारा दारांत येवन कोयर व्हरता, तरी आमकां उक्ताडार कोयर वडोवंक जाय. रस्ते रूंद जाल्यात पूण अवकल तशीच उरल्या. शिस्तीन वागप, जबाबदारी जाणप म्हणजे रॉकेट सायन्स न्ही. कॉमन सॅन्स हें. पूण म्हणलाच न्ही, 'कॉमन सॅन्स इज नॉट कॉमन'. आमच्या भितर तें बेगीन येवचें, इतलीच इत्सा.

सोंपयल्यात अशें जेन्ना तुमकां दिसता, तेन्ना याद दवरत: तुमी शक्यतायो सोंपोवंक नात.” तुमकां येस मेळोवपाक आदार दिवपी गजाल म्हळ्यार तुमची मानसीकताय, आकर्शणाचो नेम, सकारात्मक विचार, कृतज्ञतायेची शक्त आनी विश्व, जें तुमकां येस मेळोवपाक आदार दितलें. पुराय पुस्तकांत धाडसाचो म्हत्वाचो वांटो आसा.

अविश्वसनीय संघर्शां मुखार धाडसी आनी निर्भय आशिल्ली बायल म्हणल्यार धाडसी बायल. धाडसी बायल म्हळ्यार जिणेंत सगळ्यांक धाडसी, बळिश्ट आनी बळिश्ट अशें दिसपी बायल. एक धाडसी बायल आह्नांनांक आत्मविश्वासान आनी धीर धरून हाताळटा आनी गरज पडटा तेन्ना हेरां कडेन मदती खातीर वता पूण आपलो मार्ग सोदून काडटाच.

सादी जिवनकाणी सांगपी हें पुस्तक न्हय, जरी तातूंत सर्वसादारण अणभव येतात हें स्पश्ट आसा. पुरुशप्रधान मतांतल्या फरकाक लागून कांय जाण हें पुस्तक न्हयकारतले, ही लज दिसता, जेन्ना खरेंच हें पुस्तक बायलेच्या जिविताचेर आसता. बंगळूराच्या ल्हानशा गांवांत,

राजवैद्याक सटकन राजाच्या रोगाचें कारण लक्षांत आयलें. एखाद्र्याच्या हरकटणीचो परिणाम. हो असो वायट जावं येता. हें राजवैद्याक कळ्ळें.

तो गेलो. त्या विचारा सरशीं ताच्यान राजा कडेन पळोवपाक जायना जालें. कारण दोशी भाव ताच्या मनांत उठ्टिल्ले न्हो? आतां सदांच राजवाड्या भायल्यान परततना राजाचेर नदर पडली की तोच विचार ताच्या मनांत खीणभर तरी उठूंक लागलो. आनी ताचो परिणाम असो जालो की राजा दिसान दीस खंगोवपाक लागलो. अकारण खंती, दुख्खी जावपाक लागलो. जेन्ना जेन्ना त्या लाकडां मारल्ल्याचेर राजाची नजर पडऽ राजा ओगीच कासावीस जावप. काळीज धडधडप. मन उदास जावप. हाता पांयांक शक्त ना, सामको शक्तीपात जाला अशे राजाक दिसपाक लागताले. आनी दिसान दीस ही भिरांकूळ भावना वाडूंक लागली. राजा जेवना खायना जालो. सामको उदासीन रावपाक लागलो. राजवैद्यान खूब खूब उपाय केले. पूण ताच्या जिवाक मातूय बरें दिसना जालें. पूण राजाच्या हेंवय लक्षांत आयलें, त्या सदानंदनाक पळयलें की हें चड जाता. राजान हें राजवैद्याक सांगलें. राजवैद्याक रोखडेंच समजलें, हें कितेंय पूण त्रांगडे आसा नक्की. विचार आयलो गेलो. ताणें मन शांत करपाचो यत्न केलो. बेगोबेग पावलां उखलीत

कविता

म्हाकाय शिकन दिसता

भावान म्हणिल्ले पाडे
रांदचेकुडींत आयकूंक येता
हांवूय रोखडेंच आयकून
समजून म्हणूंक शिकतां

गणवेश घालून,
बोटवो घेवन
म्हाकाय भोंवन दिसता
म्हज्या सगळ्या भावा भशेन
म्हाकाय शिकन दिसता

शाळा कशी आसता काय?
थंय कितें शिकयता काय?
हांव शिकूंक गेल्यार
म्हाका प्रवेश दियत काय?

चलयांनी रांदूंक शिकचें
शिकप शिवण, नाच, संगीत
शाळा फक्त चलयांक
हीच आमच्या घरची रीत

पूण,
म्हाका शिक्षक जायन दिसता
म्हजे सारके प्रत्येक चलयेक
आपल्या पांयार उबें आनी
मळबांत मुक्त उडूंक शिकोवंक दिसता

मन म्हजें

मन म्हजें, मन म्हजें सैरभैर धांवता
रानां-वनांत, शेतां-भाटांत, गांवांत तें पळटा
गांवांतले दोंगुल्लेर हळूच वता
सैमाच्या गोपांत तें धुंद जावन नाचता
खाजानाच्या बांदावेल्यान पळत तें सुद्दा
नुस्तें जावन पोंयत, पेंवत रावता
कुळागारांत वचून माड-माडयेर चडटा
केन्ना तरी चानी जावन चिचो-पेरां खाता
पुनवेचे चान्न्या राती खोशयेन तें नाचता
उमाशेचे काळखे राती चाचपडत रावता
खोशयेच्या मळबांत तें हांसत्या मुखान खेळटा
काळखाच्या गोपांत लिपून एकटेंच रडटा
आपल्याच विचारांत गुप्त शेणून
मन म्हजें रडटा, मन म्हजें हांसता

शार्वाणी काशिराथ नायक

9011249534

गरीब आनी काळो वर्ण; लग्न जावपा विशीं आनी तें लग्न तिगोवन दवरपाक कश्ट घेवपा विशीं; आवयपणा विशीं, अद्भूत आनी भयानक स्थितींत उडयल्ल्या विशींची कथा आंगार कांटो हाडटा. ‘प्रेरणादायक’ सारकिल्या उतरांचो वापर करपाक म्हाका आवडचें ना. पूण म्हाका फकत सांगचें पडटलें - रिटा हें पात्र एक प्रेरणा दिवपी आसा.

संवसाराक पळोवंक जाय तें आमी सादर करतात हें म्हाका खबर आसा, पूण म्हाका खऱ्यानीच तें खरेंच दिसता. म्हाका दिसता ती खरेंच लोकांनी - खास करून भुरग्यांची - काळजी घेवपी आनी तांकां बरें जिवीत आनी संदी दिवपाक सोदपी व्यक्ती. कथेंतली स्त्री स्पर्शटपणान बुदवंत आसा; पूण तीय आपलीं उतरां गुसगुळीत करिना. ती सरळ उलयता, उक्ती आनी प्रामाणीकपण क्वचितच दिसता ती संवसारांतली एक बळिश्ट बायल, ती स्कूलांतल्यान पदवीधर जाल्या, तिची स्वताची यशस्वी कारकीर्द जाल्या, आनी तरी लेगीत ती तेच चलयेक धाडशी म्हण लेखिकेच्या लिखाणांत दिसता.

पुस्तकाचें मोल 130 रुपया आसा आनी चेन्नयच्या नोशन प्रेस हांणी हें पुस्तक उजवाडायलां. बायलांच्या सशक्तीकरणा संदर्भांतलें हें पुस्तक सगळ्यांनी मुजरत वाच्यें.

हाडलो. आनी सामको खडसावन आनी भितर वडोवपाचो भंय घालून विचारतगीर ताणें सांगलें. "सायबा हांवें कांयच करूंक ना. पूण म्हाका रानांत वंदन लाकूड दिसलां आनी तें राजाच्या अँल्येस्टीक उपकारतलें. असो सटकन विचार मनांत आयलो. त्या खातीर हांवें ती राखून दवरल्यांत. आनी राजा दिसलो की होच विचार मनांत येता-वता. माफ करात म्हाका. पांयां पडटा. म्हाका बंदखणींत घालूं नाकात."

राजवैद्याक सटकन राजाच्या रोगाचें कारण लक्षांत आयलें. एखाद्र्याच्या हरकटणीचो परिणाम. हो असो वायट जावं येता. हें राजवैद्याक कळ्ळें. ताणें खजीनदाराक सांगून त्या लाकडां कापतल्याक कांय धन दिलें. पयसुल्ल्या गांवांत पावयलो. आनी घरदार बांदून दिलें. आनी "परत तूं हे वाटेन येवचो ना. आनी ह्या गांवांतय परत दिसचो ना." अशे सामके बजावन त्या लाकूड तोडप्याक पयसुल्ल्या गांवांत व्हरून पावयलो. कोणाच्याय मनांत पाड आशा, वायट इत्सा नाका, म्हण तें चंदनाचें रान पुराय नश्ट करून वडयलें. मागीर राजाचें आरोग्य हळू हळू सुदारत वचून राजा पयलीं भशेन उणटणीत बरो जालो.

रन्हेहा सबनीस

9923633789

विश्व वळख

इ

इटली हो दक्षीण-मध्य युरोपांतलो एक देश. आकारान दिसपाक हो देश एक बुटा वरवीं दिसता. ह्या देशाचे भोंवतणी उदकूच उदक आसा. इटलीचे दक्षीण-पश्चिमे वटेन मॅडेटेरियन सी, उत्तर-पश्चिमे वटेन टिरेनियन सी, उत्तर-पुर्वेक एड्रियाटीक सी, दक्षीण-पुर्वेक आयोनियन सी आनी लिगुरियन सी उत्तर-पश्चिमे वटेन आसा. इटलींत प्रादेशीक भेद मोट्या प्रमाणांत आसा. ह्या देशांत खाणां-जेवणां, भास, भेस, तशेंच भुगोलीक फरक प्रदेशा प्रमाण दिसतात. तशेंच उत्तरी, मध्य आनी दक्षिणी इटली अशें विभाजन ह्या देशाचें जाल्लें दिसता. उत्तर इटली गिरेस्त आनी दक्षीण इटली मातशी गरीब अशीय विभागणी जाल्ली मेळटा. दक्षीण इटली भागांत ज्वालामुखी फुटपाच्यो आनी भूंयकांप येवपाच्यो जायत्यो घडणुको घडल्यात. बॅनिटो मुसोलिनी हांणी 1925 वर्सा हुकूमशाही राजवट इटलींत स्थापन केली. 1945 वर्सा मेरेन ही राजवट चल्ली. ख्रिश्चन हो इटलींतलो मुखेल धर्म आनी इटालियन ही मुखेल भास. सां मारिनो आनी वॅटिकन सिटी हीं इटलींतलीं म्हत्वाचीं स्वतंत्र राज्यां. **वॅटिकन सिटी** – वॅटिकन सिटी हें राज्य संवसारांतलें सगळ्यांत ल्हान स्वतंत्र राज्य म्हणून फामाद आसा. वॅटिकन सिटी हें राज्य रोम ह्या शाराचो भाग आशिल्लें. रोमन

इटली

कॅथलीक चर्च आनी पाप सायबाचें निवास स्थान वॅटिकन सिटींत आसा. ह्या शारांतल्या सिस्टीन चॅपलाक दिसाक सुमार 20,000 लोक भेट दितात. 4व्या शेंकड्यांतली सेंट पिटराची बासिलिका ह्या राज्यांत आसा. वॅटिकन सिटीची स्वताची टॅलिफोन यंत्रणा, पोस्ट ऑफीस, रेडियो स्टेशन, बँकींग प्रणाली आसा. राज्याचो स्वताचो ध्वज, पोस्टल स्टॅम्प आनी नाणें आसा. इतलेंच न्ही, पाप सायबाचे व्यक्तीगत सुरक्षेची खात्री करपा खातीर स्वीस गार्डाचो एक फांटो ह्या राज्यांत आसा. **शारां** - रोम हें इटलींतलें राजधानी शार. रोम, वॅनीस, मिलान, बोलोन्या, तोरिनो हीं इटलींतलीं मुखेल शारां आसात. इटलीच्या मध्य भागांत रोम शार आसा. एक इतिहासीक शार म्हणून हें शार संवसारभर नामनेक पावलां. रोमांत कोलोसियम सगळ्यांत फामाद आसा. रोमन राजाच्या वेळार अर्द्या तांतयां आकाराचें एम्फीथियेटर तयार केल्लें. 50,000 लोकांक बसपाची वेवस्था ह्या एम्फीथियेटरांत आसा. वॅनीस शारांत 118 जुंवे, 177 कालवे आनी 400 पूल आसात. ह्या शारांत रस्त्यांचेर चलत वा उदकांत बोटींतल्यान प्रवास करचो पडटा. वॅनीस शारांतलो कार्नवाल महोत्सवूय

म्हाजाळ म्हायतीचें

- सगळ्यांत चड पावस पडपी जागे, मावसिरम, चिरापुंजी (भारत), तुमंडो (द. अमेरिका), क्रॉप रिक्टर (न्यूझिलॅण्ड), सां आंतोनियो दे युरेका (गिनीज), देबंड्रुका (आफ्रिका), बीग बोग, मावंट वायलियाले, कुकूय (हवाई जुंवी), ईमीए शान (चीन)
- भारतांत पयली खेप- टीकी (1959, दिल्ली), मोबायल फोन (1995, कोलकाता), वीज (1879, कोलकाता), रेलगाडी (1853, मुंबय), फोन (1881, कोलकाता), रेडियो (1927, मुंबय), सिनेमा (1896, मुंबय), संगणक (1956, मुंबय), विमान (1932, मुंबय), बस (1926, मुंबय), सायकल (1890, मुंबय), दिसाळें (1780, कोलकाता), पोस्ट सेवा (1837, मुंबय), क्रिकेट (1793, कोलकाता), फुटबॉल (1802, मुंबय)
- मध्यप्रदेश, कर्नाटक, आंध्र प्रदेश, छत्तीसगढ, केरळ, हरयाणा, पंजाब ह्या राज्यांची स्थापना जाली ती 1 नोव्हेंबराक.

तकली खाजय

	+		+		=	30
	+		+		=	18
	-		=	2		
	+		+		=	?

मात्शी तकली खाजय आनी हें गणीत सोडय....

संपदा कुंकळकार

9850149319

एक राजा आशिल्लो. ताणें जायतीं राज्यां जिखिल्लीं. एक दीस तो एका व्हड संताक मेळपाक आनी ताचो आशिर्वाद घेवपाक ताच्या आश्रमांत गेलो. राजा आयिल्ल्याचें कळटकच, संताचो एक शिश्य भायर आयलो आनी ताणें राजाक सांगलें, “महाराज, गुरुजीन सांगला तुमी वेवस्थीत कपडे घालून तांकां मेळपाक येयात.” हें आयकून राजा पलासीत परतलो. आपले सगळे अळंकार काडले आनी आश्रमांत परतो आयलो. दुसरे फावट ताका संताच्या शिश्यान तेंच सांगून परतो धाडलो. तिसरे फावट राजा सार्वे पुडवें आनी बंडी घालून आयलो. हेय फावट ताका शिश्यान तेंच सांगलें. हें आयकून राजा थंयच सकयल बसलो आनी रडपाक लागलो. तेन्ना संत भायर आयलो आनी राज्याच्या खांद्यार हात दवरलो. संताक पळोवन राजा ताची पांयां पडलो. ताका आशिर्वाद दिवन

वथांबे

अळंकार

संतान म्हणलें, “तुज्या दुख्खां बरोबर तुजो अहंकार गळून गेला. तुका ज्ञान मेळ्ळां आनी नम्रताय आयल्या. तुजे झगझगीत कपडे आनी भांगरां हे अडेचे अळंकार. ज्ञान आनी नम्रताय मनशाचो सगळ्यांत व्हडलो अळंकार.”

ही काणी आमकां जिवितांतलें एक व्हड सत्य सांगता. नेणार आनी अहंकारी मनशान कितलेय उंची कपडे वा अळंकार घालूं, ताच्या त्या म्हारग कपड्यांक कांयच वालोर आसना. नेणारपण आनी अहंकार मनशाचे अधोगतीचें कारण थारता. ह्यो दोनूय गजाली मनशाक काबार करतात. मनशान ज्ञान जोडचें आनी नम्र आसचें. ज्ञान आनी नम्रताय मनशाचो सगळ्यांत व्हडलो अळंकार.

कथा

मटणाची रूच

एका गांवांत चिकन, मटण विकपी खाटीक आसलो. ताच्या दुकाना कडेन एक सुणो सदांच बसतालो. खाटीक ताका खावपाक चिकन वा मटणाचो कुडको दितालो. दर दिसा प्रमाण खाटिकान सकयल पडिल्लो मटणाचो कुडको सुण्याक घालो. सुण्यान तो कुडको तोंडांत धरलो आनी तो खावपाक म्हणून एक सुरक्षीत जागो सोदपाक लागलो.

बाजारांत गर्दी आशिल्ल्यान ताका बरो जागो मेळना जालो. वचत थंय लोकांची गर्दी, कांय सुणेंय ताच्या फाटल्यान लागले. तो नेटान धांवलो. तो न्हंये कडेन पावलो. न्हंये पलतडीं वचपा खातीर एक सांकव बांदिल्लो. सुणो त्या सांकवाचेर चडलो. पलतडीं वतना सुण्याची नदर न्हंयंतल्या

उदकाचेर गेली. ताका न्हंयंत कोण तरी दिसलो. ताका न्हंयंत आनीक एक सुणो दिसलो. उदकाच्या सुण्याच्या तोंडांतूय ताका मटणाचो कुडको दिसलो. भोक भोक करून सांकवावेलो सुणो ताचेर भोकता आनी मटणाचो कुडको उदकांत पडलो.

खबर आसा ?

रासबेरी

राजबेरी हें फळ मूळ युरोप आनी आशियेंतलें. ताची तांबड्या रंगाची प्रजाती उत्तर अमेरिकेंत मेळटा. हीं फळां तांबड्या, काळ्या, सोनेरी आनी जांबळ्या रंगाचीं आसतात. ताचें विज्ञानीक नांव रुबस. रासबेरीचीं झाडां दोन वर्सां जगतात. तीं बाराय म्हयने पीक दितात. युरोप, अमेरिकेंत भरपूर फायदो दिवपी अशें हें पीक. वखदा खातीर आनी रांदपाचे जिनस तयार करपाक हें फळ वापरतात. हें फळ ब्लॅक बेरी सारकें आसता. मात तें भितरल्यान पोकळ आसता. पिकतकच तें तांबडें जाता. फळाचें मांस मोव, कुरकुरीत आसता. तातूंत शंबरेक लियो आसतात. रुचीक तें गोड - तिख लागता. चौदाव्या शेंकड्यांत इंग्लंडांत किंग

एडवर्डान रासबेरी लागवडीक उर्बा दिली. अठराव्या शेंकड्यांत ताची संवसारभर लागवड जावपाक लागली. ताण, काळजाचे रोग, गोडेंमूत आसा तांकां हें फळ बरें. रोग प्रतिकारशक्तूय वाडटा.

भारत वा गोंयांतल्या वेगवेगळ्या विशयांचेर 300 उत्तरां भितर तुमचे विचार आमकां बरोवन धाडात. समाजीक, संस्कृतीक, खेळ, विज्ञान, साहित्य, पर्यावरण, युवा अशा विशयांचेर लेख आसूं येता. मात हे विचार तुमचे स्वताचे आसपाक जाय. हो स्तंभ आठवी ते बारावी मेरेनच्या विद्यार्थ्यां खातीर उक्तो आसा.

आमकां ई-मेल करात

anweshasingbal22@gmail.com

ह्या ई-मेल नांवाचेर.

ई-मेलच्या सब्जॅकटान

‘Bhaangarbhuin Aaytar’

अशें बरोवचें: सांगाता तुमचें नांव, यत्ता, शाळेंचें नांव आनी तुमचो फोटो धाडपाक विसरूं नाकात.

आमी तुमच्या विचारांची वाट पळयतात.

पर्यावरण राखया

सोईल नायक

यत्ता अकरावी, चंद्रभागा तुकोबा नायक उच्च माध्यमीक विद्यालय, कुडचडें.

प

र्यावरण म्हणल्यार आमच्या भोंवतणी आशिल्लो निसर्ग जावं आमी अशें म्हणपाक शकतात की आमच्या भोंवती आशिल्लो वारो, उदक, माती आदी. म्हणल्यार पर्यावरण पृथ्वी हो एकूच असो ग्रह आसा जाचेर जगपा सारकें वातावरण आसा. पर्यावरणा शिवाय आमी हांगच्या जिवनाचो अदमास लावूंक शकनात. जिवनाची शक्यताय वाडोवपा खातीर आमी आमच्या पर्यावरणाची राखण करपाक जाय आनी आमचें पर्यावरण नितळ निवळ दवरपाक जाय.

पर्यावरण हें आमच्या खातीर खूब म्हत्वाचें. ताची काळजी घेवप ही आमची सगळ्यांची जापसालदारकी. पर्यावरण

सारकें दवरीत जाल्यार आमचें जिवीत बरें उरतलें. ताका कश्ट दिल्यार आमकां सगळ्यांक कश्ट जातलो.

मनशाक देवान पृथ्वीचेर निर्माण केल्लो मनीस हो सगळ्यांत हुशार प्राणी अशें म्हणटात. म्हणून ताका संवसारांतल्यो गोश्टी जाणून घेवपाची खूब उत्सूकताय आसता आनी मनशांनी खुबश्या वस्तूंची उदरगत केल्या. आनी जशी जशी विज्ञानाची उदरगत जावपाक लागली तशी तशी मनशाची सुखाची आशा वाडपाक लागली. रसायनीक सार्याचो हिसपा भायर वापर करतात. भलायकेक वायट रसायनाचो वापर करून तयार केल्लें सारें भाजी, पाल्यांनी, फळांनी घालतात. तांचें पीक बेगीन जावपाक लागून आनी ती भाजी, फळां आमी खातात अशे तरेन ती आमच्या पोटांत वता आनी आमचे भलायकेक ते घातक आसता. हाका लागून मनशाक वेगवेगळीं दुयेसां जातात.

मनीस पर्यावरण नश्ट करीत आसा. वारो, उदक, प्रदुशीत करीत आसा. अशें जायत रावलें जाल्यार एक दीस तें जिविता

खातीर घातक जातलें. कारखान्यांत निर्माण जावपी धुवर, निसर्गीक वाऱ्याक प्रदुशीत करता आनी प्रत्येक वेळार स्वास घेतना तें आमच्या आरोग्याचेर मोट्या प्रमाणान परिणाम करता.

पर्यावरणाची सारकी काळजी घेनासल्या कारणान वातावरणांत बदल येता, आतां सुद्धा तेंच जायत आसा. वातावरणांत बदल जाला. केन्नाय पावस, केन्नाय गरमी, केन्नाय थंडी. पयलीं जशें वातावरण आसलें तशें आतां गोंयांत ना. हवामान सामकें बदल्लां. पयलीं सारकें ना. आनी ताच्या खातीर मनशाची भलायकी इबाडटा. मनीस बरो ना जाता. पर्यावरणाची सारकी काळजी घेना म्हणून हें जाता. प्रदुशण, झाडां कापप अश्या समस्यांचेर तोड काडप गरजेचें आसा. ताच्या खातीर समाजीक, शिक्षणीक तशेंच सरकारी पातळीचेर पर्यावरणाची राखण करपाची येवजण केली तर आमच्या सरभोंवतणी एक सुंदर आनी निवळ नितळ पर्यावरणाची अपेक्षा आमी करपाक शकतात.

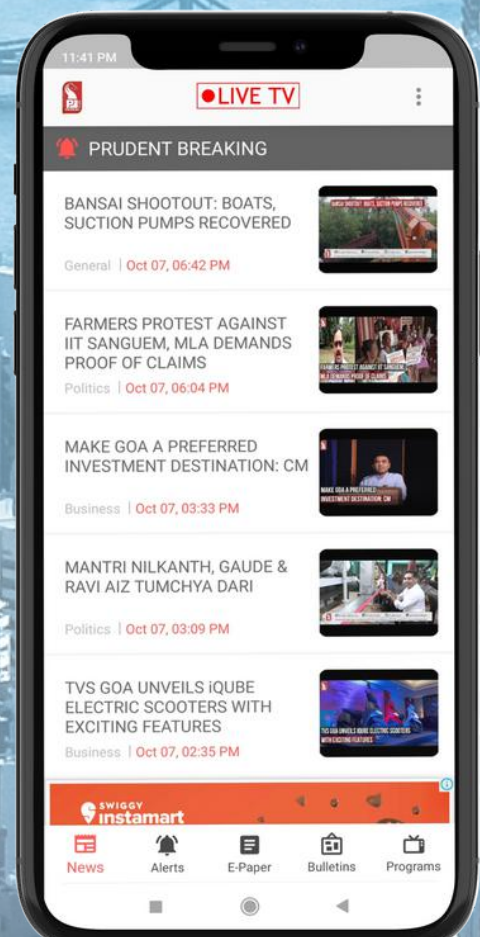
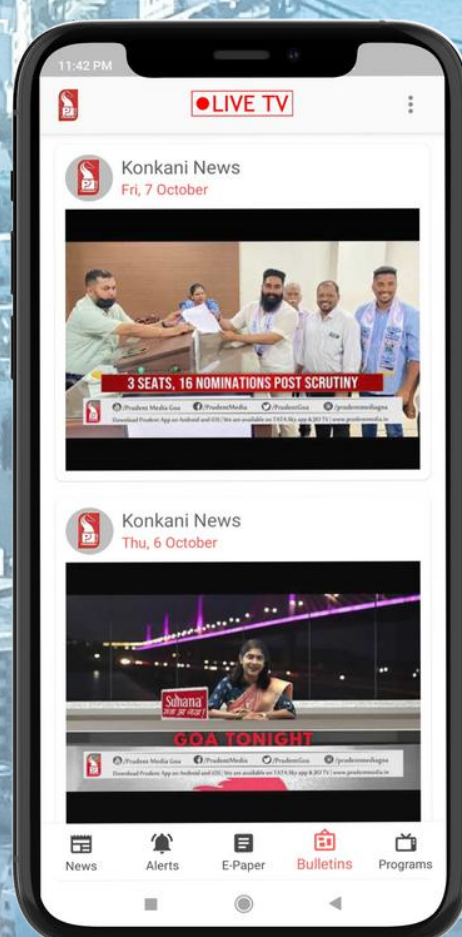
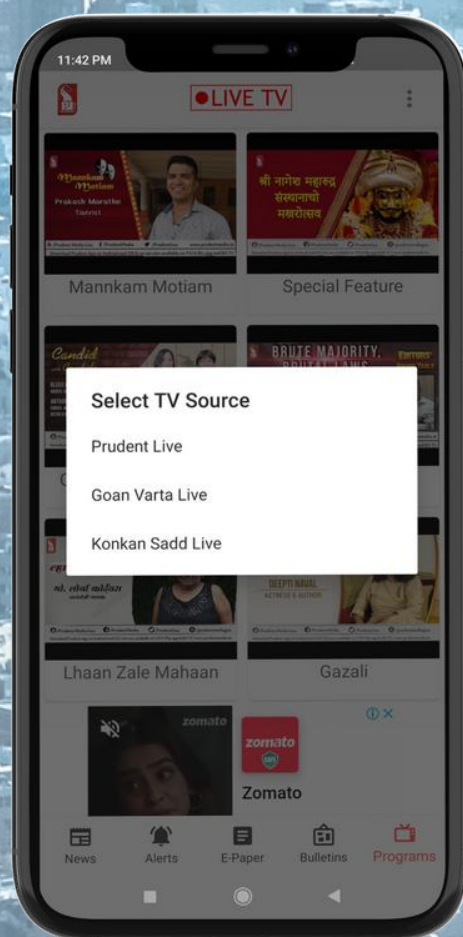
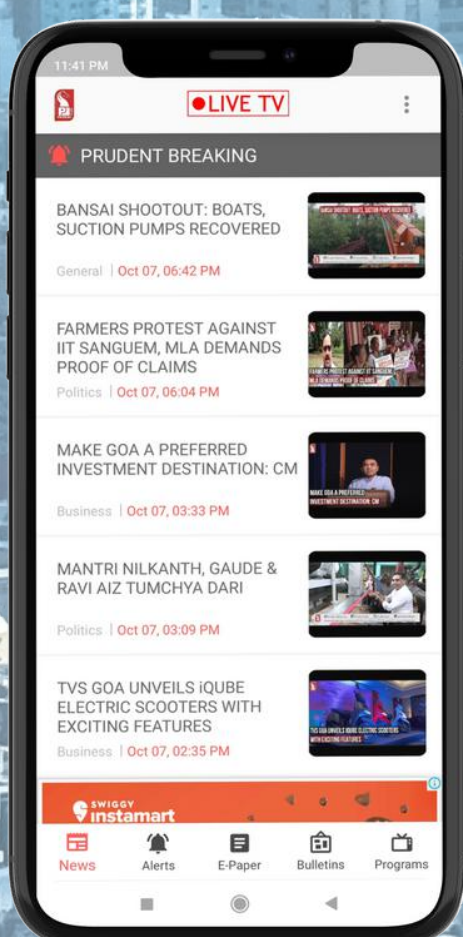
Prudent Plus

Now available free on Google playstore

Click here to download

<https://tinyurl.com/2w6az8ku>

Goa's only **ALL IN ONE APP**
that gives Breaking news , Prudent Live TV, Goan
Varta Live TV & Konkansaad Live TV including
free E-papers of The Goan, Goan Varta ,
Bhaangarbhui & Konkansaad Editions

लांकभाशत लांकाचा आवाज

भांगरभूंय

To get the **Free PDF Copy**
of **भांगरभूंय** on whatsapp daily

Click **here** and join our official
Whatsapp Group.

Readmore : bhaangarbhuin.com

Follow us @bhaangarbhuin

facebook.com/bhaangarbhui

Log on : epaper.thegoan.net

DOWNLOAD PRUDENT PLUS

To read the
epaper
free on your
phone

Click Here to download

Scan QR